

**Špecializovaný liečebný ústav Marína,
štátny podnik, Sládkovičova 311/3
962 37 Kováčová**

Výročná správa o činnosti a hospodárení štátneho podniku za rok 2022

marec 2023

OBSAH

1. Úvodné slovo riaditeľa š. p. Ing. Vladimíra Sitarčíka, MBA	2
2. História ŠLÚ Marína, š. p. Kováčová	4
3. Orgány ŠLÚ Marína, š. p. Kováčová	9
4. Organizačná štruktúra ŠLÚ Marína, š. p. Kováčová	10
5. Činnosť základnej odborovej organizácie v roku 2022	11
6. Činnosť štátneho podniku v roku 2022	12
7. Správa o hospodárení ŠLÚ Marína, š. p. Kováčová za rok 2022	28

Zoznam príloh:

Návrh na vyrovnanie straty za rok 2022	53
Zhodnotenie koncepcie rozvoja š.p. za rok 2022	54
Čerpanie sociálneho fondu za rok 2022	56
Správa audítora k ročnej účtovnej závierke za rok 2022	
Výpočet celkovej likvidity k 31.12.2022	
Podakovania od pacientov	

Úvodné slovo riaditeľa štátneho podniku Ing. Vladimíra Sitarčíka, MBA

Pri bilancovaní roka 2021 som predpokladal, že najťažší rok v histórii nášho Špecializovaného liečebného ústavu Marína sme zvládli a ideme do priaznivejšieho obdobia. Teraz, pri vyhodnocovaní roka 2022 musím s trpkosťou konštatovať, že lepšie obdobie pre subjekty podnikajúce v poskytovaní kúpeľnej liečby zatiaľ neprichádza a ťažkosti pretrvávajú.

Počty poskytnutých ošetrovacích a pobytových dní v našom zariadení oproti predchádzajúcim COVIDovým rokom postupne stúpajú vo všetkých kategóriách poskytovanej kúpeľnej liečby, čo v nás vyvolávalo optimizmus a očakávanie ekonomicky úspešného obdobia. Všetky tieto očakávania nám však zmarilo markantné zdraženie elektrickej energie, plynu a ďalších komodít potrebných pre poskytovanie kúpeľnej liečby našim pacientom. Na uvedenú realitu sme zareagovali prijatím nespočetného množstva úsporných opatrení s jediným cieľom, a to znížiť spotrebu uvedených energií na čo najmenšiu mieru, no pri zachovaní štandardov stanovených pre poskytovanie kúpeľnej starostlivosti v súlade s platnou legislatívou. Na druhej strane sme očakávali, že na uvedený nárast cien adekvátne zareagujú aj zdravotné poisťovne a v primeranej výške nám navýšia platby za svojich poistencov, ktorí absolvovali kúpeľnú liečbu v našom ústave. K ničomu takému nedošlo a práve naopak čelili sme snahe znížiť platby za ošetrovací deň u detských pacientov, pričom starostlivosť o detského pacienta je omnoho finančne náročnejšia ako o dospelého pacienta. Zdravý rozum nakoniec zaznamenal čiastkový úspech a platby nám pri detských pacientoch zostali v pôvodnej výške.

No zdokumentované a kvantifikované navýšenie vstupov pre poskytovanie kúpeľnej starostlivosti klientom jednotlivých zdravotných poisťovní nám zdravotné poisťovne žiadnym spôsobom nezohľadnili v cene za ošetrovací deň. Jediná symbolická pomoc, ktorej sa naše zariadenie dočkalo bolo refundovanie energií za mesiac august a september vo výške 13,5 tis. €, čo pri celkovom navýšení výdavkov za energie o 484 tis. € v roku 2022 oproti roku 2021 vyznelo veľmi trpké. Súbeh nárastu vstupných nákladov a stagnácia platieb od zdravotných poisťovní viedol k nárastu rozdielu medzi výnosmi a nákladmi s celkovým výsledným schodkom vo výške 864 tis. €.

Uvedené nás prinútilo k dramatickému obmedzeniu potrebných naplánovaných investícií, ako aj ďalších aktivít v oblasti vzdelávania a obstarávania. Jediným významným krokom pre udržanie si konkurencieschopnosti na trhu kúpeľnej starostlivosti bola investičná akcia, a to obstaranie dlho plánovanej hyperbarickej komory, ktorú zatiaľ prevádzkujeme ako jediné kúpele na Slovensku, čo nás robí jedinečnými.

Napriek všetkým negatívnym situáciám, ktorým sme čelili v roku 2022, podarilo sa nám udržať vysoký štandard kvality poskytovaných služieb pre našich pacientov počas absolvovania ich kúpeľnej liečby v našom ústave.

Ďalší neprajný rok pre náš ústav sme zvládli bez vážnejších udalostí, havárií, či sťažností od pacientov, za čo patrí úcta a veľké poďakovanie všetkým našim zamestnancom. Spätná väzba od pacientov po absolvovaní kúpeľnej liečby u nás je pozitívna. Negatíva sa vyskytujú pri hodnotení úrovne ubytovania a spoločenského

vyžitia, čo je vzhľadom na naše možnosti plne akceptovateľné. Povinnosti voči obchodným partnerom, inštitúciám aj voči zamestnancom sme si splnili v plnej miere, a to hlavne vďaka vytvorenej finančnej rezerve, z ktorej sme mohli čerpať prostriedky na platby.

Záverom chcem vyjadriť poďakovanie za spoluprácu v hodnotenom roku nášmu zriaďovateľovi MZ SR, všetkým našim obchodným partnerom, ale hlavne vedúcim pracovníkom, ako aj celému kolektívu zamestnancov pri plnení neľahkých úloh, ktorým sme čelili v roku 2022.

Kováčová, marec 2023

Ing. Vladimír Sitarčík, MBA

História ŠLÚ Marína, š. p.

Špecializovaný liečebný ústav Marína, š. p., bol pred rokom 1996 súčasťou Slovenských liečebných kúpeľov Sliač. Po privatizácii kúpeľov Sliač a aj časti kúpeľov Kováčová bol vyňatý z privatizácie a stal sa samostatným právnym subjektom od 1. januára 1996.

Zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR, ktoré vydalo zakladaciu listinu pôvodnému štátnemu podniku dňa 20. decembra 1990. **9. februára 1996** zriaďovateľ vydal zmenu zakladacej listiny š. p. Slovenské liečebné kúpele Sliač s tým, že sa mení názov a sídlo štátneho podniku na Špecializovaný liečebný ústav Marína, š. p. Kováčová, s kmeňovým majetkom 589 324,84 € a štatutárnym orgánom, ktorým sa stala MUDr. Mária Chylová. Podnik bol zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Pš, vložka číslo 66/S. Od 1. augusta 2012 do 30.6.2021 bol riaditeľom a štatutárnym orgánom podniku MUDr. Vladimír Čavoj. Od 1.10.2021 bol riaditeľom menovaný Ing. Vladimír Sitarčík. Predmet činnosti sa nemenil.

Od svojho „osamostatnenia“ boli **v rokoch 1996 – 2011** postupne realizované tieto rozvojové programy, modernizácie a akcie:

- postupné prebudovávanie pôvodne detskej kúpeľnej liečebne na bezbariérové zariadenie, najmä v súvislosti s rozšírením indikačného zoznamu aj pre **dospelých pacientov** (od roku 2004)
- následná prestavba bloku B aj s prístavbou (samostatný vchod do budovy, dolné parkovisko)
- poskytovanie **ambulantných služieb** od 1.11.2004
- prístavba šatní a bazénov s príslušenstvom, vytvorenie saunového oddelenia
- vybudovanie viacúčelového športového areálu a zakúpenie príľahlých pozemkov pre pohybové aktivity pacientov
- druhý sedací liečebný bazén s termálnou vodou
- vonkajší rehabilitačný bazén
 - zateplenie stiech (na bloku B)
 - postupná výmena všetkých okien na budove za plastové
 - výstavba výťahu v interiéri bloku B
 - rekonštrukcia multifunkčnej kinosály vrátane opravy šatní
 - výmena kotla v kotolni
- pravidelné konferencie Rehabilitácia v pediatrii s medzinárodnou účasťou
- zriadenie školiaceho pracoviska pre študentov SZU (fyzioterapia) a SZŠ
- certifikát ISO 9001:2000 v júni 2004
- v spolupráci so študentami z Tübingenu sprevádzkovanie snoezellen
- do rehabilitácie bola zavedená hippoterapia, kanisterapia, akupunktúra, plynové injekcie, diétne poradenstvo...
 - nové pomôcky na rehabilitáciu: BOSA, Motomed gracile, hydromasážna vaňa Lastúra Hobby, balneologická vaňa Laguna Plus Bubble, Aquadelicia a ďalšie

V rokoch 2012 - 2022 sa realizovali nasledovné investičné a rekonštrukčné práce v súvislosti s energeticko-úspornými opatreniami, zvyšovaním kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, so zavádzaním technologických inovácií a s urgentným zvyšovaním ubytovacieho štandardu na základe požiadaviek pacientov:

- pokračovalo zatepľovanie bloku A aj s nevyhnutnou rekonštrukciou zábradlí na balkónoch bloku A (2012-2014)
- rekonštrukcia núdzového schodiska bloku A (2013)
- zásadná rekonštrukcia priestorov recepcie a prijímacej kancelárie (2013)
- rekonštrukcia vzduchotechniky pre RHB bazén (2013)
- rekonštrukcia elektrorozvádzačov (2013), postupná výmena termostatických ventilov na radiátoroch (2013-2014)
- zásadná modernizácia stravovacej prevádzky, nový plynový kotol do kuchyne (2013), úprava chladiacich boxov, zakúpenie konvektomatu, umývačky riadu a ďalšieho zariadenia v zmysle HACCP (2014)
- postupné zateplenie bloku B s rekonštrukciou balkónov (2014-2016) so záverečným získaním energetického certifikátu
- kompletná rekonštrukcia priestorov ergoterapie (2015)
- rozšírenie a úprava parkovacích plôch, prepádajúcich sa chodníkov, oprava vonkajšieho osvetlenia (2015)
- revitalizácia a rekultivácia areálu oddychu (2015)
- rekonštrukcia tzv. štandardných izieb pre vyšší ubytovací level a bezbariérový prístup, postupné vytvorenie šiestich jednoposteľových izieb, priebežná oprava sprchových kútov
- úprava priestorov inšpekčných izieb a sesterní, rekonštrukcia herní na A2, A3
- rekonštrukcia skladu CO, vytvorenie nadštandardných dvoch izieb z pôvodnej knižnice, presťahovanie a modernizácia novej knižnice (2015)
- oprava strechy nad administratívnou časťou s odstránením zatekania (2015)
- zásadná modernizácia kuchyniek na všetkých piatich oddeleniach A+B s novými umývačkami riadu (2015-2017)
- rekonštrukcia sociálnych zariadení na školskej časti A1, A2, A3 (2016)
- obstaranie nového služobného automobilu Ford Grand C Max (2015)
- ďalšia modernizácia stravovacej prevádzky - plynová panvica, umývacie stoly, kovové regály, pojazdný ohrievač tanierov, ale aj oprava dlážky (2016), výmena poškodeného bojlera pod kuchyňou
- rozširovanie kamerového systému (2013-2014), postupné rozširovanie WiFi
- recertifikácia ISO 9001:2008 (2013), recertifikácia ISO 9001:2015 (2018)
- zavedenie elektronického systému dochádzky (2016), implementácia eHealth, nový server, nákup nových stolových PC a notebooku, upgradovanie software
- rekonštrukcia a vybavenie zasadačky pre konferenčné účely (2016)
- zásadná a nevyhnutná rekonštrukcia kanalizačnej a vodovodnej infraštruktúry pavilónu A s postupným vytvorením 10 stúpačiek (2016-2018)
- privedenie minerálnej vody zo zdroja K2 na pitné účely pre pacientov ústavu
- záchytná priekopa zrážkových vôd v átriu medzi blokmi A a B

- zrekonštruovanie priestorov vstupu do bazénovej časti (2017), ozvučenie vnútorných priestorov bazénov pavilónu B 3
- klimatizácia patientskej a zamestnaneckej jedálne na prízemí pavilónu A
- zvyšovanie komfortu pre pacientov (TV, chladničky a pod.), postupná obmena postelí, matracov, lôžkovín, nákup polohovacích postelí, antidekubitálnych matracov, prebaľovacích stolíkov a pod.
- rekonštrukcia kotolne (výmenníky tepla, zásobníková nádrž na TV, regulačný ventil) 2018
 - posuvné prekrytie vonkajšieho bazéna (2018)
 - kompletná výmena všetkých hliníkových dverí na bloku A, B za moderné protipožiarne dvere (2018)
 - výmena dlažby vo vstupných priestoroch budovy (2018)
 - výmena termálneho sedacieho bazéna za nerezové teleso, s inštaláciou modernej technológie a rekonštrukciou dlažby (ukončené 1/2019)
 - rozšírenie a úprava horného aj dolného parkoviska, renovácia areálu oddychu
 - rekonštrukcia priestorov elektroterapie a akupunktúry (2018)
 - vytvorenie **Špecializovanej nemocnice v odbore FBLR** pre detských pacientov na oddelení A3 s nevyhnutnými úpravami (4/2019)
 - počas vianočnej výluky 2019/2020 výmena kachličkového rehabilitačného bazéna za nerezový, s inštaláciou modernej technológie a položením protišmykovej dlažby
 - ďalšia modernizácia kuchyne (dlažba, potravinové sklady, nerezové stoly)
 - zásadná renovácia spojovacej chodby (nová dlažba, steny, grafika, nábytok)
 - upgrading počítačovej siete (HW, SW), potiahnutie optického vlákna do budovy
 - nová dlažba na RHB chodbách B1, B2 a na recepcii
 - v roku 2021: modernizácia spoločných kúpeľní na A1 a A2, zriadenie miestnosti na chodbe rehabilitačnej časti A1
 - zriadenie novej serverovne na B3
 - rozšírenie LS Noris o modul časovanie procedúr
 - modernizácia a rozšírenie kamerového systému
 - zakúpenie nového kuchynského plynového kotla, žmýkačiek plaviek na bazéne (mužská a ženská šatňa),
 - rozšírenie počítačovej siete (pripojenie sesterní)
 - kamera na diagnostiku kanalizačných potrubí
 - rozšírenie systému protipožiarnej signalizácie (archív, serv.B3)
 - modernizácia sociálneho zariadenia v administratívnej časti budovy
 - v roku 2022: vybudovanie distribučného systému pre TV príjem, vonkajšie hracie figúrky na detskom ihrisku, vektorizácia digitálneho zamerania priestorov ŠLÚ Marína, externé úložiská dát, poštový server, upgrade wifi siete, doplnenie kamerového monitorovacieho systému, rozšírenie IS NORIS – časovanie procedúr, skriňové vybavenie telocviční, geodetické zameranie ŠLÚ Marína,
 - rekonštrukcia apartmánu 022
 - stravovací systém WEB APETIT, rozšírenie IS NORIS o modul Web Appetit
 - saunové vyhrievané lehátko
 - v roku 2022 sme ako dar dostali z Nadácie Veolia Slovensko:

- liečebno-rehabilitačný prístroj Cryo 6 PHYSIO Medical

V rokoch 2012 - 2022 sme pre potreby balneológie a rehabilitácie zaobstarali a do praxe uviedli:

- lymfodrenáž dolných končatín a reflexná masáž chodidiel, bankovanie, nácvik plávania, muzikoterapia, jóga, akupunktúra
- pre potreby mechanoterapie: Motomed Viva 1 ks, Motomed Gracile 2 ks, Thera Vital Tigo 2 ks, Thera Mobi 1ks, motodlaha na kolenný kĺb 1 ks, stacionárne bicykle, steppery
- dynamické vertikalizačné zariadenie Thera Trainer Balo 1 ks pre dospelých, so samonavíjacím systémom a biofeedbackom
- nestabilné plochy, ProprioFoot, Posturomed 3 ks, vibračná plošina, chodník Otto Bock Terra Sense 2 ks
- modernizácia elektroliečby: Rebox, Bioptron, colorteria, laser IV. generácie, ultrazvuk, magnetoterapia, polyfunkčný prístroj Duo 2 ks (A/P, B3)
- balneoterapia: multifunkčná hydromasážna vaňa Aquadelicia s možnosťou chromatoterapie a ozonoterapie, vaňa Trautwein II (blok A), Aqua Delicia Mini (odd A2), Aqua Delicia III (B2, B3)
- závesné stropné zariadenie Velcon na vodoliečbe B1, B2, B3
- zhotovenie nástupnej plošiny „na mieru“ pre potreby hipoterapie
- švédska trakčná lavica, elektromagnetický chodník
- automatický externý defibrilátor (AED)
- modernizácia termoterapie – Paratherm postupne na všetkých oddeleniach
- nové rehabilitačné, masérské a oddychové lôžka (priebežne)
- každoročné rozširovanie pomôcok Educaplay na detských oddeleniach
- závesné stropné zariadenie Velcon na odd. A3 (2018), prenosný zdvihák Arjo Humanic s kapacitou 130kg (2018)
- veľkokapacitná hydromasážna vaňa Caretta na bazénovom oddelení
- v roku 2019 sme obstarali dynamický vertikalizačný prístroj Thera Trainer Balo aj pre detských pacientov (A3)
- bradlový chodník so zrkadlom a stropným zariadením Human Care (A3)
- robotický prístroj pre jemnú motoriku ruky Pablo Plus (ergoterapia)
- Mini Gait Keeper, pohyblivý chodník pre detských pacientov (A3)
- Walk Aide – funkčná stimulácia DKK pre pacientov po prekonanej CMP
- mobilný zdvíhací prístroj BluPool do bazénových priestorov
- hydromasážna vaňa Aqua Delicia pre potreby ambulantných pacientov, s inštaláciou stropného zdvíhacieho zariadenia Velcon
- nové vírivky na HKK 1 ks, na DKK 2 ks (B1, B2)
- sedačkovú stoličku Minivator 1000 do administratívnej časti budovy a jedálne
- v roku 2020 OmniHi5 funkčná stimulácia HKK
- v roku 2021 sme obstarali vysokoindukčný magnetický stimulátor STORZ Magnetolith
- robotizovaný laserový prístroj MLSc-18-M8
- rázovú vlnu radiálnu STORZ MP 100 Ultra s príslušenstvom
- vírivú vaňu Tempesta Fresch

- v roku 2022 sme obstarali: hyperbarickú kyslíkovú komoru OxyLife C3, Kneippov kúpeľ, liečebný systém Therasuite, 2 stropné zdvíhačky Human Care, neurostimulátor WalkAide II, magnetoterapeutický prístroj DIMAP V-4, morský aerosolový kúpeľ, doplnkové nástavce k rázovej vlne

Priamo v Maríne sme v rokoch 2012 - 2022 uskutočnili vzdelávacie akcie:

- tri úrovne školenia Bazálna stimulácia so získaním medzinárodného certifikátu (PhDr. Friedlová 2012-2014)
- NDT Bobath (PhDr. Balogová 2013)
- Vývojová kineziológia (MUDr. Boldišová 2013)
- školenie SM systém (MUDr. Smíšek 2014, 2016)
- špiráldynamika (Mgr. Stančíková 2015)
- ASC aktívna segmentálna centrácia (2015 - dr. Švejcar)
- INPP (2016)
- Kurz NPFŽ – neodkladná podpora životných funkcií (2017)
- Jóga (každoročne)
- organizovali sme každý druhý rok úspešnú konferenciu Rehabilitácia v pediatrii X. – XIII. s medzinárodnou účasťou
- do praxe sme uviedli a školili vo vlastnej metodike AZH (p. Košinová)
- Kurz NPFŽ – neodkladná podpora životných funkcií (2020)
- v roku 2020 a 2022 sme boli nútení z epidemiologických dôvodov zrušiť plánovanú konferenciu Rehabilitácia v pediatrii...

V uvedenom období sa naši zamestnanci na náklady Maríny odborne vzdelávali:

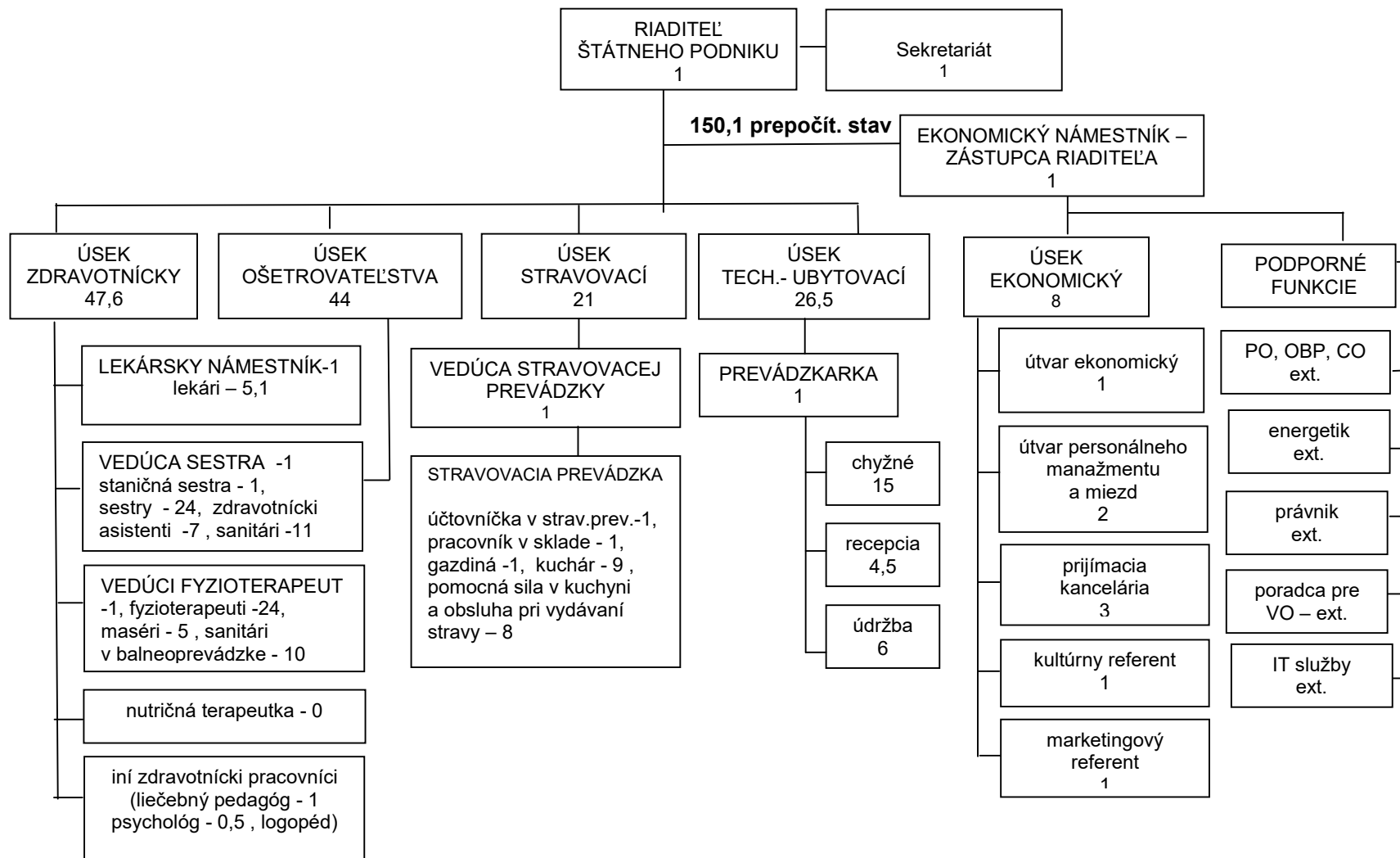
Lekári – predateštné aj postgraduálne vzdelávanie a kurzy, manuálna terapia, Vojta, McKenzie, laseroterapia, akupunktúra, kinesiotaping, AZH a mnohé ďalšie.

Fyzioterapeuti – metodiky Vojta, Bobath, špiráldynamika, SM systém, ASC, NMS, DNS...bakalárske, magisterské štúdium a pod.

Orgány štátneho podniku:

Riaditeľ:	Ing. Vladimír Sitarčík, MBA (od 1.10.2021)
Ekonomický námestník:	Ing. Katarína Tureková (od 1.5.2014)
Lekársky námestník:	MUDr. Katarína Recabarrenová (od 1.11.2012)
Členovia dozornej rady:	Ing. Júlia Dianovská, PhD. , predseda MUDr. Ľudmila Lysinová, MPH , podpredsedníčka MUDr. Vladimír Čavoj (od 15.11.2021) Anna Vrbická Ľubomír Belov

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA
Špecializovaného liečebného ústavu Marína, š. p. Kováčová
Platí od 1.12.2021

Ing. Vladimír Sitarčík, MBA
riadiateľ š. p.

ČINNOSŤ ZÁKLADNEJ ODBOROVEJ ORGANIZÁCIE PRI ŠLÚ MARÍNA, Š. P. KOVÁČOVÁ ZA ROK 2022

Pri Špecializovanom liečebnom ústave Marína, š. p. Kováčová pôsobí Základná odborová organizácia Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb, ktorá k 1.12.2022 eviduje 97 členov. Výbor základnej odborovej organizácie sa na svojich zasadnutiach zaoberal pripomienkami a požiadavkami členov odborovej organizácie, požiadavkami SOZ ZaSS, kolektívnou zmluvou.

Počas roka 2022 odborová organizácia nezaznamenala žiadne oficiálne sťažnosti od našich zamestnancov, taktiež nebolo zistené žiadne porušenie kolektívnej zmluvy.

Po dvojročnej „covidovej“ odmlke sa podarilo zorganizovať športový deň v Parkovacom dome vo Zvolene spojený s prehliadkou Prvého zvolenského pivovaru Vršky. Členom odborov sme vyplatili finančné dary ku Dňu matiek a otcov, Dňu detí, k Vianociam. Predseda základnej odborovej organizácie sa počas roka zúčastnil viacerých školení organizovaných Slovenským odborovým zväzom zdravotníctva a sociálnych služieb. 22.12.2022 sme zorganizovali pre našich zamestnancov koncoročné posedenie v reštaurácii Centrum vo Zvolene.

S vedením ŠLÚ Marína sme sa pre rok 2022 dohodli na navýšení miezd v súlade so zákonnými ustanoveniami o 4 %.

Spoluprácu odborovej organizácie s vedením štátneho podniku hodnotím kladne. Vedenie ŠLÚ Marína, š. p. Kováčová aj napriek nepriaznivej finančnej situácii spôsobenej energetickou krízou a poddimenzovanými platbami od zdravotných poisťovní hľadá spôsoby ako vyhovieť požiadavkám zamestnancov.

L'ubomír Belov
predseda zákl.odb.org.

Činnosť štátneho podniku v roku 2022

Prvých pacientov v ŠLÚ Marína sme privítali 11. januára 2022, ihneď po ukončení nutných rekonštrukčných prác, ktoré nie je možné vykonávať počas plnej prevádzky ústavu a ktoré boli preto tradične realizované počas koncoročnej odstávky. Uvedený časový priestor bol taktiež využitý na odstránenie porúch na technických prostriedkoch a zariadeniach, hĺbkové čistiace práce a úpravu pracovísk.

Začiatok roka bol ešte poznamenaný doznievaním pandémie čomu sme prispôbili aj našu činnosť. Pripravovali sme priestory pre spustenie poskytovania nových druhov liečebných procedúr a centralizáciu elektroliečby v rámci ústavu. V prvom polroku roku 2022 sme rozšírili portfólio poskytovaných liečebných procedúr o suchý uhličitý kúpeľ, oxygenoterapiu a dobrú odozvu sme dostali aj na magnetolith a robotický laser. Neskôr sme do prevádzky uviedli lokálnu cryoterapiu, ktorú sme získali formou daru od Nadácie Veolia Slovensko. Koncom roka sme obstarali a inštalovali hyperbarickú komoru s cieľom zatraktívniť naše zariadenie na trhu poskytovateľov kúpeľnej liečby. Zahájili sme predaj procedúr pre pacientov ústavu, ako aj pre externých pacientov, s cieľom navýšenia príjmov a využitia personálneho a technického potenciálu, ktorým ŠLÚ disponuje.

Obsadenosť bola spočiatku priemerná ale počas jarných mesiacov sa nám zlepšila a klienti začali prejavovať zvýšený záujem o absolvovanie kúpeľnej liečby v našom ústave. Na každom poschodí sme mali ešte vyčlenené izolačné izby pre potreby izolácie pacientov, pri ktorých by vzniklo podozrenie na Covid-19. Vyskytlo sa nám pár pozitívnych pacientov, ktorí boli včas izolovaní alebo odoslaní domov. Celkove nám v rámci ústavu nevypukla žiadna väčšia pozitivita ako medzi dospelými, tak aj detskými pacientmi. Naším prístupom sme získali dôveru pacientov v bezpečnosť počas absolvovania kúpeľnej liečby v ŠLÚ Marína, čo sa prejavilo priaznivou obsadenosťou počas letných mesiacov. K navýšeniu počtu poskytnutých ošetrovacích dní sme využili aj premenu školskej časti na ubytovanie detských pacientov, podobne ako tomu bolo aj v minulosti.

V hodnotenom roku 2022 sme celkovo odliečili 2 366 ústavných pacientov, (rok 2021 – 2 237 pacientov), z toho 1 303 dospelých a 1 063 detských pacientov. V ambulantnej liečbe, ktorú sme oproti predchádzajúcim rokom začali poskytovať v plnej miere, sme celkovo odliečili 348 ambulantných pacientov (rok 2021 – 272 ambulantných pacientov). Vo vyjadrení v ošetrovacích dňoch sme celkom v roku 2022 poskytli 70 318 ošetrovacích a pobytových dní, čo je celkom prepad o 23 267 ošetrovacích a pobytových dní oproti pred pandemickému roku 2019, v ktorom sme ich poskytli celkom 93 585. Oproti roku 2021, kedy sme celkom poskytli 61 947 ošetrovacích a pobytových dní, je to nárast o 8 371 dní.

Rok 2022 bol poznamenaný aj pokračovaním niektorých negatívnych situácií z predchádzajúceho obdobia a to počiatočný nedostatok návrhov na kúpeľnú liečbu oproti pred COVIDovým obdobím, čo bolo spôsobené výpadkom výkonov v bielej

medicíne ako aj určitá opatrnosť a obava pacientov pred absolvovaním kúpeľnej liečby a pretrvávajúce obmedzenia súvisiace s COVID 19. Najväčšia záťaž v hodnotenom roku však bola pre nás situácia na trhu s energiami, ktorá nás postihla 280 percentným navýšením cien elektrickej energie a 482 percentným navýšením cien plynu oproti roku 2021. Celkovo sme v roku 2022 platili za energie o 488 tis. € viac ako v roku 2021. Pomoc od štátu s týmto extrémnym nárastom cien bola len symbolická, a tak sme ju v plnej miere znášali sami. Významný bol aj nárast cien ďalších vstupov potrebných pre poskytovanie kúpeľnej starostlivosti a v nemalej miere aj navýšené mzdové náklady. Na druhej strane pretrvávajúca nereálnosť platieb zdravotných poisťovní oproti vynaloženým nákladom za poskytnuté ošetrovacie dni ich poisťovňami nás priviedli k zápornému hospodárskemu výsledku.

Ďalej pretrváva problém s výzvou, ktorú sme obdržali začiatkom marca roku 2022 od ÚPSVR Zvolen na vrátenie pomoci za roky 2020 a 2021 spolu v celkovej výške 566 770,36 Eur. Po dvoch rokoch od čerpania prvej pomoci nás ÚPSVR Zvolen vyhodnotil ako neoprávneného žiadateľa. Uvedený záväzok nás predmetnou sumou zaťažil v hospodárení za rok 2021. Voči uvedenej výzve sme sa odvolali, ale do súčasnej doby nemáme relevantnú odpoveď.

Pokračujúca negatívna situácia v hospodárení pre nás znamená nutnosť hľadať ďalšie rezervy na strane výdajov, no už bez možnosti udržania vysokého štandardu zdravotnej starostlivosti počas kúpeľnej liečby pacientov v našom zariadení. Zdravotnícki zamestnanci tvoria v rámci nášho ústavu celkom 64 percent z celkového počtu zamestnancov, čím sme medzi kúpeľnými zariadeniami na Slovensku jedineční. Na druhej strane čelíme pri náraste plátov lekárov a zdravotníckeho personálu oproti iným zariadeniam neúmernému ekonomickému tlaku, vzhľadom na skutočnosť, že tento nárast zdravotné poisťovne zatiaľ neakceptujú pri nastavovaní platieb za ošetrovací deň. V rámci kúpeľnej starostlivosti sa u nás liečia pacienti s najkomplikovanejšími diagnózami u dospelých ako aj u detských pacientov, čo si vyžaduje vysoké nároky na personálne ako aj materiálne zabezpečenie. V prípade pokračujúcej ignorancie reálnych čísiel pri vstupných nákladoch potrebných na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti zo strany zdravotných poisťovní nás táto situácia v záujme prežitia donúti znížiť kvalitu poskytovaných služieb našim pacientom. Veríme však, že k tomu nebudeme musieť pristúpiť a zdravotné poisťovne zrealizujú svoje platby s realitou nárastu plátov zamestnancov a cien komodít nutných pre poskytovanie kúpeľnej liečby. Toto je jediná cesta pre udržanie kvality nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti a vyrovnaného hospodárenia.

ŠLÚ sme uzavreli 23.12.2022 z dôvodu koncoročnej odstávky a následne sme vykonávali plánované opravy a údržbu.

Ciele kvality pre rok 2022 boli podriadené snahe o kvalitný a kvalifikovaný liečebný proces:

1. Rozvíjať, skvalitňovať a propagovať činnosť Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnice.
2. Zvyšovať zručnosti v oblasti používaných rehabilitačných metódik a ošetrovateľských postupov v súlade s plánom vzdelávania.
3. Metodicky a prístrojovo rozvíjať možnosti rehabilitácie pacientov po prekonanej CMP.
4. Rozvíjať metodiky a doplniť prístrojové vybavenie pre rehabilitáciu pacientov po prekonaní Covidu (tzv. long Covid, postkovidový syndróm).
5. Pokračovať v spolupráci a ďalšom vzdelávaní študentov Slovenskej zdravotníckej univerzity a Strednej zdravotnej školy v Banskej Bystrici.
6. Pokračovať v aktívnej účasti na odborných podujatiach v rámci SR, publikovať naše skúsenosti v odbornej tlači.
7. Klásť dôraz na edukáciu pacientov, pripravovať pre nich odborné materiály pre ďalšiu rehabilitáciu v domácom prostredí.
8. Rozšíriť ponuku služieb pre pacientov ústavu o možnosť dokúpenia procedúr.
9. Priebežne vyhodnocovať prieskum spokojnosti pacientov v štvrťročných intervaloch.
10. Pravidelne kontrolovať implementáciu systému kvality podľa požiadaviek ISO 9001:2015.

Všetky vytýčené ciele kvality boli splnené.

Politika kvality Špecializovaného liečebného ústavu, š.p. Kováčová

1. Každý pacient je v Maríne vítaný!
2. Chceme, aby sa naši hostia cítili u nás príjemne.
3. Pacienta a jeho príbuzných informujeme o jeho zdravotnom stave.
4. Uskutočňujeme vstupné pohovory a zdravotné prednášky pre pacientov.
5. Organizujeme programy pre voľný čas.
6. Do práce chodíme včas a pripravení.
7. Náš pracovný čas venujeme pacientovi.
8. K pacientom aj kolegom sme slušní, pracujeme v pohode a s úsmevom.
9. K zariadeniu Maríny sa správame zodpovedne a hospodárne.
10. Systematicky zvyšujeme svoju kvalifikáciu.

VYHODNOTENIE ANKETY PRE PRIESKUM SPOKOJNOSTI PACIENTOV

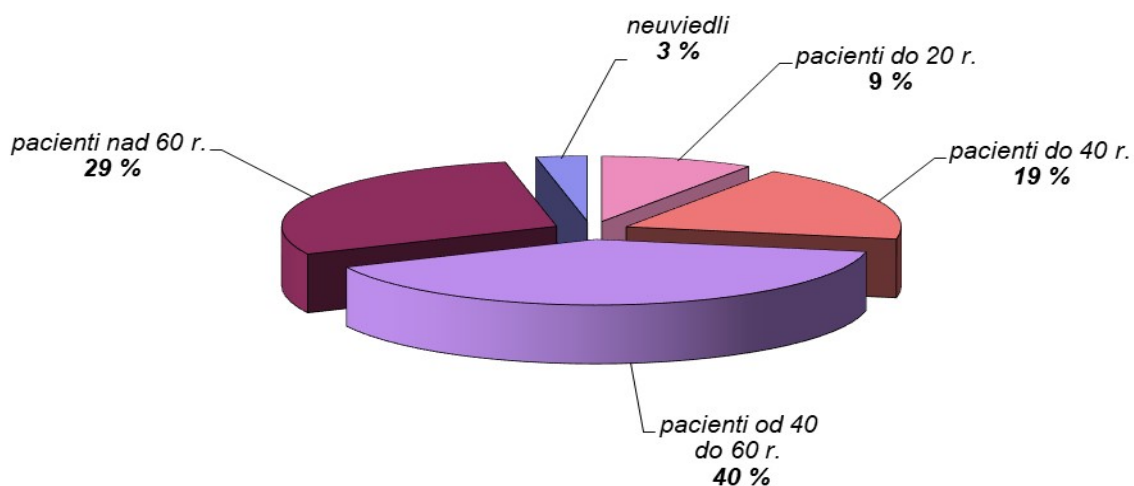
Anketa pre prieskum spokojnosti dospelých pacientov sa uskutočnila v priebehu celého roka 2022. Celkovo bolo rozdáných 600 dotazníkov, z ktorých sa vrátilo 522 vyplnených dotazníkov.

Pacienti odpovedali na 47 otázok. Celkove sme získali 24 534 odpovedí.

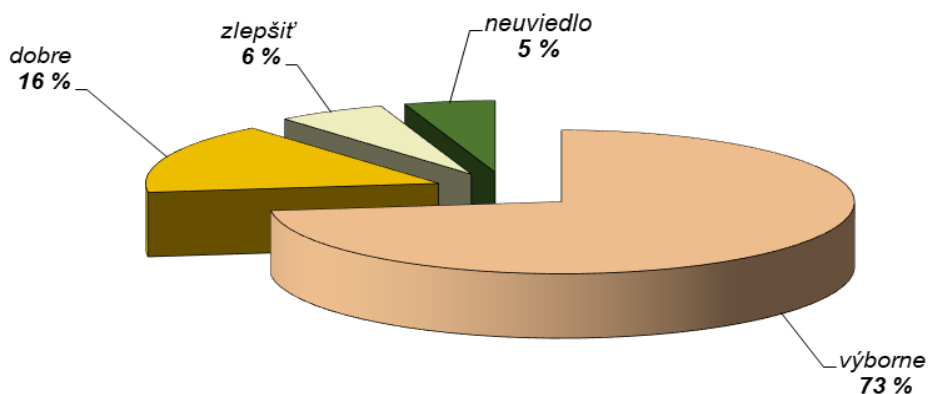
Z 522 pacientov zúčastnených v ankete bolo

33 %	mužov
64 %	žien
3 %	neuviedli

Veková štruktúra dospelých pacientov zúčastnených v ankete

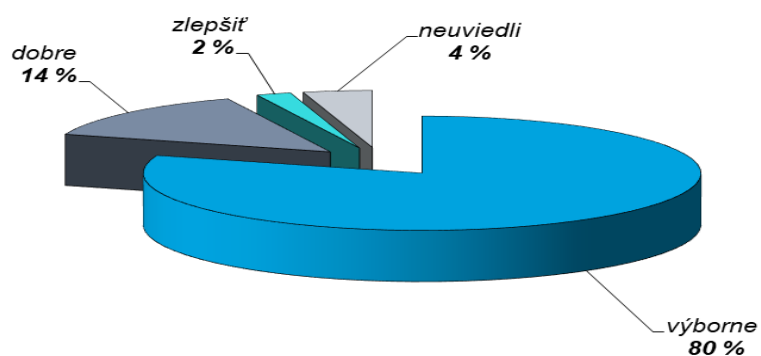

Celkové hodnotenie spokojnosti pacientov s ústavom

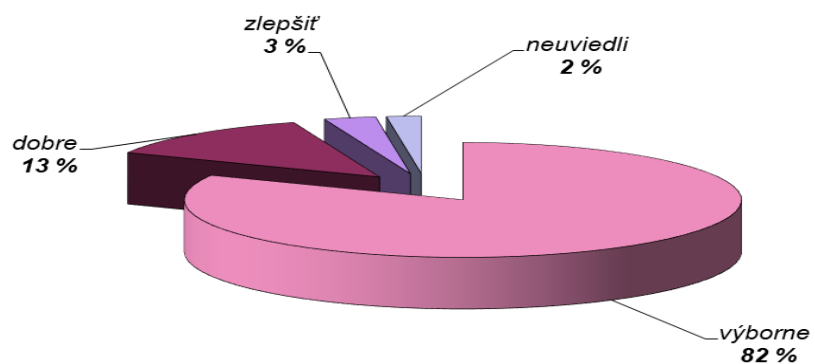

VÝSLEDKY ANKETY podľa otázok

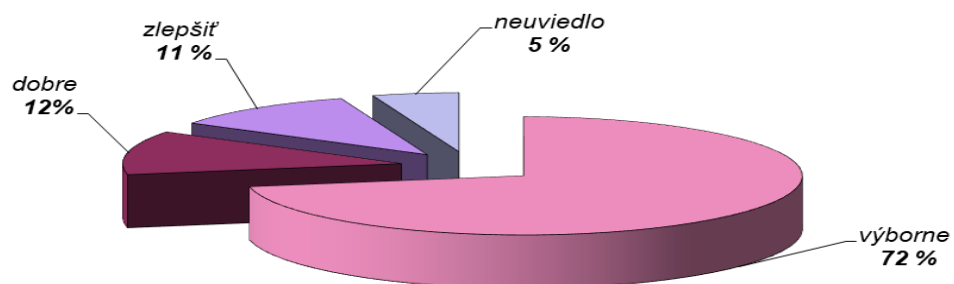
Rezervácia pobytov

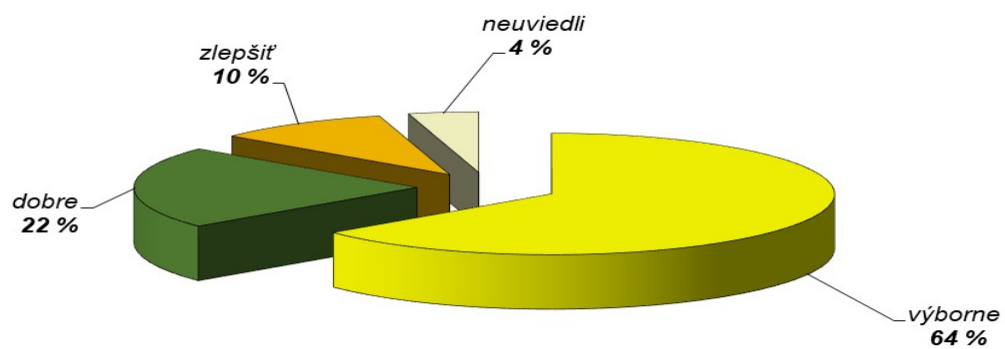
Zdravotnícka starostlivosť

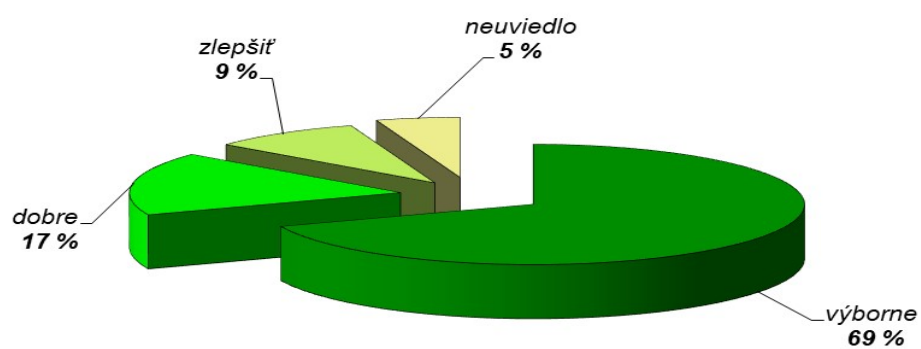
Kvalita procedúr

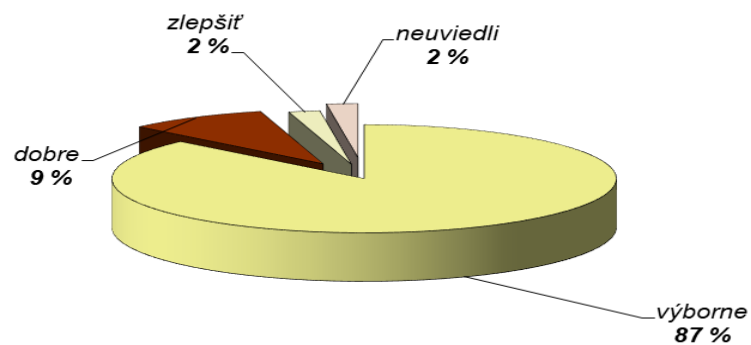
Stravovanie

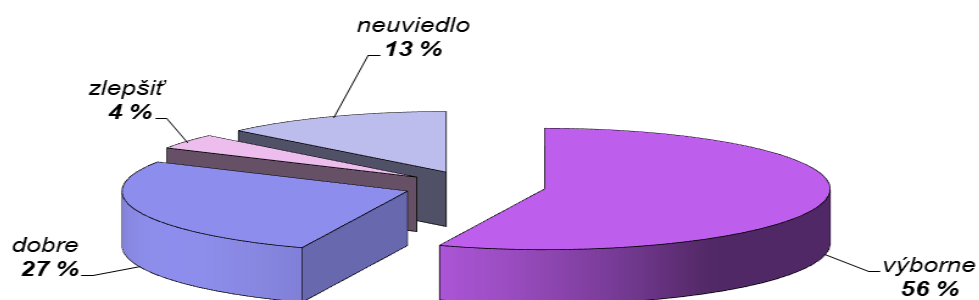
Ubytovanie

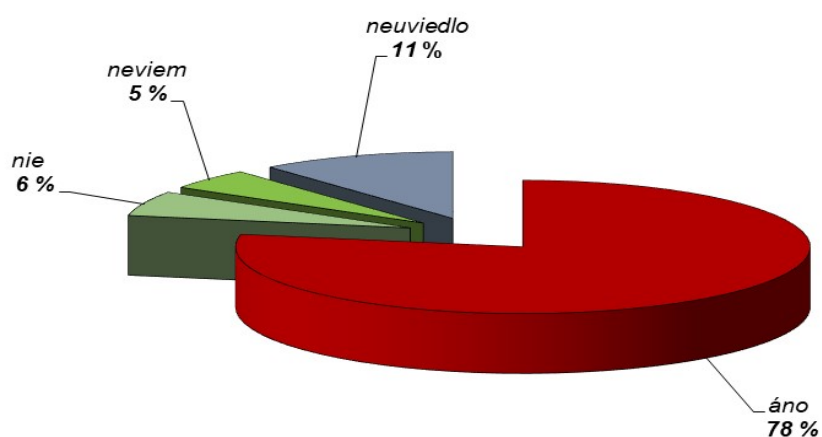
Recepcia

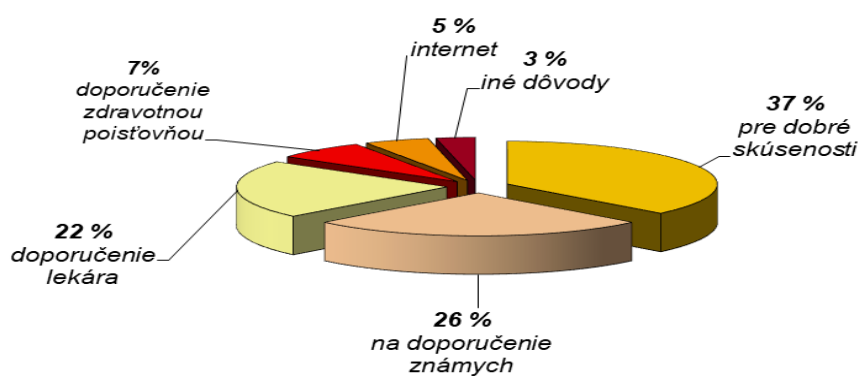
Kultúra

Na základe skúseností budem mať záujem o pobyt

Pre naše kúpele sa rozhodli

Lekárska starostlivosť

Lekársky kolektív:

- MUDr. Katarína Recabarrenová, od 1.11.2012 v pozícii lekársky námestník
- MUDr. Viera Scherhaufarová,
- MUDr. Nelia Šikorská,
- MUDr. Milan Čarnoký,
- MUDr. Tatiana Šrámková, PhD., t.č. na MD
- MUDr. Zdena Štefančíková
- PaedDr. Silvia Tuláková, PhD., liečebný pedagóg
- Mgr. Karolína Maľová, psychológ

Zdravotnú starostlivosť o detských a dospelých pacientov zabezpečuje tím lekárov, zdravotných sestier, fyzioterapeutov, liečebného pedagóga a psychológa. Lekári poskytujú zdravotnú starostlivosť detským a dospelým pacientom rôznych vekových kategórií. Zabezpečujú starostlivosť pacientom od ich prijatia na KL, pri interkurentných ochoreniach, zdravotných komplikáciách počas kúpeľného pobytu, pohotovostné služby, kontrolnú činnosť na svojich oddeleniach, komisionálnu činnosť pri kontrole prijatých návrhov na KL. Do Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnici (ŠDRN) prijímame aj ležiacich pacientov v poúrazových, alebo pooperačných stavoch, ktorí si vyžadujú zvýšenú lekársku aj ošetrovateľskú starostlivosť. V Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnici na oddelení A3 sme v r.2022 odliečili 72 pacientov.

Vzdelávanie lekárov ŠLÚ Marína

Lekárske semináre:

- ŠLÚ Marína 1x mesačne, t. j. do decembra 2022: 11 x (organizuje MUDr. Scherhaufarová),
- podľa možnosti účasť v NsP Zvolen (semináre SLS): 1x mesačne vo štvrtok.

Vzdelávacie prednášky pre pacientov:

- „Na slovíčko s lekárom“ – 2x mesačne okrem júla, augusta

Propagácia ŠLÚ Marína:

• Časopis SLOVENKA:

- Špecializovaný liečebný ústav Marína v Kováčovej: „Ľudskosť je najdôležitejšia“
- „Zázraky sa dejú“
- Špecializovaná detská rehabilitačná nemocnica v Kováčovej: „Pre deti to najlepšie“
- „V Maríne majú liečivých psíkov“
- Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kováčová: „Sme profesionáli, no niekedy nám trhá srdiečko.“
- „Včasná intervencia je oriešok.“
- „WalkAide mení pacientom život“

- Časopis ZDRAVIE RODINY:
 - „Šanca na návrat do plnohodnotného života“
 - „Tento krát o liečbe a bolesti chrbta“
 - „Hipoterapia v ŠLÚ Marína“
 - „Keď deti bojujú s ťažkými diagnózami“
- MY Zvolen: „Včasná intervencia je oriešok“
- Časopis PES A MAČKA: „Canisterapia“

Nové procedúry:

- ✓ Suchý uhličitý kúpeľ
- ✓ Oxygenoterapia
- ✓ Aerosolový morský kúpeľ
- ✓ Biodermálne nite
- ✓ Kneippov kúpeľ

Vďaka kompaktnému a spoľahlivému tímu lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov si udržujeme nadštandardnú úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Rehabilitačná starostlivosť

Na úseku rehabilitácie pracovalo 24 fyzioterapeutov, 5 masérov a 10 sanitárov v balneoprevádzke. Jednotlivé procedúry sú aplikované na štandardnej odbornej úrovni podľa ordinácie lekárov, s individuálnym prístupom personálu k detským aj dospelým pacientom v ústavnej a ambulantnej prevádzke.

Procedúru kanadská vaňa absolvovali pacienti v počte 5 267 krát, bazény boli ordinované v počte 46 411, v priemere 137 pacientov na deň. V letných mesiacoch sa využíval aj vonkajší bazén s prekrytím. Na šiestich prevádzkach sme poskytli 24 652 vodoliečebných procedúr, čo je 105 na deň. Na tých istých prevádzkach popri čistení a výmene vody po každom pacientovi bolo podaných 11 814 termoterapií, t. j. 50 na deň. Na všetkých úsekoch boli použité nosiče tepla s obsahom bahna, aby sa eliminoval výskyt alergických reakcií u pacientov. Na piatich prevádzkach absolvovali pacienti 14 539 masáží. Elektroliečebné a svetloliečebné procedúry boli podávané na jednej prevádzke v počte 24 292 procedúr, čo je 103 denne. Na oddelení boli aplikované injekcie CO₂ v počte 3 538 a taktiež procedúra suchý uhličitý kúpeľ v množstve 596 a masážne kreslo v počte 650. Pod odborným vedením nášho fyzioterapeuta sme poskytli 697 procedúr na hipoterapii. Individuálnu a skupinovú liečebnú telesnú výchovu pacienti absolvovali na 7 pracoviskách spolu 40 180 cvičení.

Na ergoterapii bolo poskytnutých celkom 2 322 procedúr. Skúsená ergoterapeutka sa kreatívnou činnosťou venovala našim pacientom, kde okrem iného využívala prístroj Tyromotion Pablo s vizuálnou spätnou väzbou na vykonávaný pohyb.

Všetky individuálne potreby pacientov konzultujeme s ošetrojúcim lekárom. Zamestnanci na úseku rehabilitácie dobre zvládajú úlohy na svojich pracoviskách so zreteľom na empatický a ľudský prístup k našim pacientom.

Ošetrovateľská starostlivosť

V priebehu roku 2022 zabezpečovalo zdravotnícku starostlivosť 20 sestier v zmenovej prevádzke, 11 sanitárok, 8 zdravotníckych asistentov - z toho 4 na detskom oddelení, 3 v ŠDRN, 1 aplikuje plynové injekcie, oxymat a suchý uhličitý kúpeľ. Prevádzku ošetrovateľského úseku riadi a kontroluje vedúca sestra a staničná sestra. Všetky sestry sú zaregistrované v SK SaPA, spĺňajú podmienky odbornej spôsobilosti na výkon povolania sestry. Každý mesiac sa zúčastňujú na vzdelávacej aktivite - odbornom seminári, na ktorom dve sestry a jeden zdravotnícky asistent informujú kolegyne o diagnózach v našom ústave, novinkách v ich liečbe, pripravujú si kazuistiky našich pacientov s ojedinelým ochorením. Asistentky a sanitárky sú kvalifikované a registrované v SK medicínsko-technických pracovníkov.

Sestry začali od začiatku roka 2022 na základe ordinácie lekárov elektronicky časovať procedúry pacientom. Do zdravotnej dokumentácie pacientov zaznamenávajú každú zmenu ich zdravotného stavu. Ošetrovateľský proces sa vykonáva v zmysle ošetrovateľských štandardov. Kvalita ošetrovateľskej starostlivosti je na primeranej úrovni. Sesterská dokumentácia, pozorovanie pacientov, čestné prehlásenia o epidemiologickej situácii v rodine sa vedú podľa platnej legislatívy a sú súčasťou zdravotnej dokumentácie pacienta. Sestry počas celého pobytu pacientov úzko spolupracujú s lekármi, fyzioterapeutmi, psychológom, liečebným pedagógom a špeciálnymi pedagógmi.

V Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnici pracuje vysoko kvalifikovaný personál. Sestry absolvovali špecializačné štúdium v odbore pediatrické ošetrovateľstvo. Ošetrovateľská dokumentácia je vedená periodicky, formou lekárskeho a zvlášť ošetrovateľského dekurzu. Pri prijíme aj odchode pacientov vypisujú ošetrovateľskú príjmovú a prepúšťaciu správu. Sestry a zdravotnícki asistenti sa podieľajú aj na rehabilitačnom ošetrovateľstve, správnom zakladaní rehabilitačných pomôcok, aplikácii svetelnej terapie, inhaláciách, sprevádzaní detských pacientov na procedúry. Sanitárky zabezpečujú celodenné stravovanie pacientov na oddeleniach, servírovanie, umývanie riadu, dezinfekciu tanierov a ostatných pomôcok pri stravovaní. Taktiež pomáhajú pacientom pri hygienických úkonoch.

K pacientom sa personál snaží pristupovať individuálne, s pochopením. Stará sa o ich komfort, pohodlie, správa sa profesionálne a empaticky. Podľa výsledkov v hodnotení dotazníkov spokojnosti sú pacienti s úrovňou zdravotníckej starostlivosti a s prístupom zdravotníckeho personálu spokojní.

Dietetická starostlivosť

V našom ústave poskytujeme pacientom a zamestnancom fyziologickú a klinickú výživu podľa odporúčaných výživových dávok. Pri nástupe pacientov na kúpeľnú liečbu im ošetrojúci lekár naordinuje diétu podľa ich zdravotného stavu. Nutričný terapeut individuálne pristupuje k pacientom, ktorí majú naordinované špeciálne diéty, intolerancie alebo alergie na potraviny ako histamínová intolerancia, bezlepková, diabetická diéta so zadanými sacharidovými jednotkami.

Vedúca oddelenia liečebnej výživy a stravovania sa snaží zostavovať pestré jedálne lístky aj s vytvorenými vlastnými receptúrami, ktoré spĺňajú energetickú a biologickú hodnotu a sú v súlade so zásadami platného kúpeľného diétného systému. Vedie edukácie o liečebnej výžive s pacientmi, ktorí majú konzultácie

naordinované od lekárov. Jedná sa prevažne o ochorenia diabetes mellitus, celiakiu, obezitu, pankreatitídu a iné ochorenia.

Dodržiavame pracovné postupy, miesta technologických procesov, požiadavky na prípravu a podávanie pokrmov a nápojov. Pri výrobe pokrmov zabezpečujeme ich zdravotnú neškodnosť a zachovanie výživovej a zmyslovej hodnoty, vylúčenie nežiadúcich vplyvov z technologického postupu prípravy pokrmov.

Našou snahou je, aby o pacientov a zamestnancov bolo postarané na vysokej odbornej úrovni. Jedlá, ktoré podávame sú pripravované šetrne a spĺňajú všetky kritériá vyplývajúce z HACCP.

Aktivity pre využitie voľného času roku 2022

Naším pacientom pripravujeme na vyplnenie voľného času kultúrno-spoločenské podujatia a programy zamerané na kreatívnu, umeleckú a športovú činnosť.

V roku 2022 sme pre našich pacientov pripravili:

• Koncertné vystúpenia	15
• Diskotéky	36
• Posedenia pri hudbe	42
• Premietanie filmov	41
• Prednášky (náučné, motivačné)	20
• Besedy (Bekim, J.Banáš, Paralympionici, DIVART)	4
• Veľká noc v Maríne	1
• Červené nosy	24
• Cirkus Paciento- vystúpenie	1
• Červené nosy – „Večerná rozprávka“	1
• „Marína má talent“	1
• Kreatívny workshop	16
• Workshop na kreatívnej stene	2
• Deň detí	1
• Prechádzky v okolí Maríny	6
• Posedenie pri ohni	4
• „Na slovíčko s lekárom“	16
• Spovede s pánom farárom	40
• Interné súťaže	3
• Výstava výtvarných diel Ladislava Lakatoša	1
• Večerné čítanie	4
• Výlety v okolí Zvolena	4
• Zábavné popoludnie s kreatívnymi hrami	1
• Zábavné športové popoludnie s fyzioterapeutom	2
• Zábavné vystúpenie s psíkmi	3
• Predstavenie Dr.Klaun	1
• Salsa	12
• Športový deň	1
• Veľké „Človeče hra“ s pacientmi	1

• Cestovateľské kino	3
• Divadelné predstavenie „Bábkové divadlo“	2
• Nácvik plávania so Sofiou	3
• Vianočná besiedka	1
• Mikulášsky koncert Pink Harmony	1

Pre pacientov pripravujeme pestrý kultúrny program, ktorý zostavujeme a prispôbujeme podľa ich záujmu a požiadaviek: kreatívne workshopy, prednášky, besedy, koncerty, diskotéky, posedenia pri hudbe, premietanie filmov, divadelné predstavenia.

Pacienti majú možnosť si v knižnici počas pracovných dní vypožičať knihy, spoločenské hry, objednať si zakúpenie časopisov a dennej tlače. Väčšinou počas obedov sú informovaní o pripravovaných akciách, kultúrnom programe. Následne si potrebné informácie nájdú na nástenkách vo forme plagátov, letákov, ale aj na našej webovej stránke, facebooku, instagrame.

Odborné prednášky „Na slovíčko s lekárom“ od našich lekárov a zdravotníckych zamestnancov sú pre pacientov vždy zaujímavé, nakoľko sa na nich môžu dozvedieť viac aj o svojich diagnózach a našich nových procedúrach.

V júli sme s fyzioterapeutmi pripravili pre našich detských pacientov súťaž Quickgame. Privítali sme aj našich milých zdravotných klaunov z Červených nosov – Clowndoctors, ktorý v rámci projektu „Cirkus Paciento“ nacvičili s detskými pacientami a ich rodičmi úžasný program, ktorý predviedli v záverečnom vystúpení. Naše detské talenty odprezentovali svoje zručnosti a kreativitu v súťaži „Marína má talent“. Trenčianska nadácia Dr. Klaun sa prezentovala v predstavení KUFOR. Hasiči z dobrovoľného hasičského zboru Zvolen predviedli ukážky svojej náročnej práce a hasičský výstroj, ktorý pri nej používajú.

V auguste sme v spolupráci so Slovenským paralympijským výborom a spoločnosťou SPIG zo Zvolena zorganizovali pre našich pacientov 0. ročník športových hier. Tak ako každý rok v lete nemôže chýbať „škola salsy“ s úžasnou pani Kliskou, mamou našej dlhoročnej pacientky. Bolo nám potešením privítať u nás so zaujímavou motivačnou besedou BEKIMA AZIRIHO, ktorý svoj život žije naplno napriek úrazu, ktorý ho pripútal na invalidný vozík. Príslušníci policajného zboru Okresného riaditeľstva Zvolen predviedli detským pacientom ukážky ich práce z kynológie, zadržania páchatel'a... Speváčka Zdenka Predná sa postarala o úžasnú atmosféru počas jej koncertu.

V septembri nám Trenčianska nadácia Dr. Klaun ponúkla bábkové predstavenie Zlatovláska. Zaujímavosti z oblasti fotografovania nám priblížili umelci z fotografického štúdia DIVART.

V októbri sme privítali skupinu SIRENS. Vystúpenie s psíkmi Lokim a Helom očarilo nielen detských, ale aj dospelých pacientov. Pán Budinský z Očovej zaujal s hudobným vystúpením spojeným s ukážkou archaických hudobných nástrojov. Novinkou pre našich pacientov bolo vystúpenie country kapely Dolár zo Zvolena. Cestovateľ Jozef Šramaty odprezentoval našim pacientom svoje zážitky z Islandu. Potulné „dividlo“ J+T odohralo vtipné predstavenie (NE)BOJSA!

V novembri sme mali možnosť privítať spisovateľa Jozefa Banáša, ktorý počas zaujímavej besedy spojenej s autogramiádou predstavil 3 svoje knihy: Karneval krýs, Som Baťa a dokážem to a Kód 7.

Pacienti si mohli zahrať obrie „Človeče, nehnevaj sa“. Pri príležitosti 33. výročia Nežnej revolúcie sme v spolupráci s OZ Milan Štefánik zorganizovali koncert Sama Tomečka a Brigity Tarinovej. Cestovateľ Jozef Šramaty nám porozprával veľa zaujímavých zážitkov z jeho cesty v Senegale.

V decembri nám Colný úrad Banská Bystrica v zastúpení svojich zamestnancov pripravil veľmi zaujímavú prednášku, kde si pacienti mohli pozrieť falzifikáty, ktoré colníci zadržali. Pedagógovia zo ZŠ pri ŠLÚ Marína pripravili s detskými pacientmi „vianočnú besiedku“. Umelecká škola Pink Harmony zorganizovala vianočný koncert, kde zavítal Mikuláš a rozdal deťom sladké darčeky. Potulné „dividlo“ J+T ponúklo našim pacientom nádherné predstavenie „Popolvárvoňavá rozprávka s piesňami“. Horská záchranná služba zo Skalky prišla s lavínovým psíkom Zerrom a odprezentovala ich náročnú prácu počas záchranných akcií. Koniec roka sme zakončili s detským folklórnym súborom Matičiarik z Banskej Bystrice.

Technicko - ubytovací úsek

Technicko-ubytovací úsek v roku 2022 zabezpečovali prevádzky údržby, recepcie a ubytovania.

Činnosť údržby

Na úseku údržby pracovalo v roku 2022 6 údržbárov so zaradením podľa pracovnej zmluvy: vodár – 2 zamestnanci, elektrikár – 2 zamestnanci, maliar – 1 zamestnanec, záhradník – 1 zamestnanec. Činnosť údržby je zameraná na opravy bežného charakteru, ktoré sa vykonávajú denne podľa požiadaviek na opravu. Opravy väčšieho rozsahu riešime dodávateľsky.

K spoločným povinnostiam zamestnancov údržby patrí aj služba v kotolni podľa rozpisu na celý mesiac a vedenie motorového vozidla, ktoré je zabezpečované len počas pracovných dní.

K činnosti zamestnanca údržby, ktorý má službu v kotolni patrí:

- zabezpečovanie funkčnosti kotolne, bazénov, vzduchotechniky v zmysle prevádzkových predpisov,
- vedenie záznamov o prevádzke kotolne a bazénov,
- kontrola množstva bazénovej chémie,
- denné odpisovanie stavu meračov.

Zamestnanci údržby denne kontrolujú elektropožiaru signalizáciu, záznamy vedenia motorového vozidla a spotrebu PHM, týždenne vykonávajú prehliadku výťahov. Podľa vypracovaného plánu revízií uskutočňujú revízie elektrických spotrebičov. K práci údržby patrí aj úprava areálu, trávnatých plôch a ostatné práce s tým spojené, čistenie komunikácií.

Činnosť recepcie

Na úseku recepcie pracovalo v roku 2022 5 zamestnancov, z toho 4 zamestnanci na plný úväzok, 1 zamestnanec na pol úväzku. Činnosť recepcie je zameraná na obslužnú činnosť pacientov a zamestnancov a spoluprácu s prijímacou kanceláriou.

K činnosti recepcie patrí:

- prvý kontakt s pacientom pri nástupe na kúpeľnú liečbu,
- obsluha kamerového systému,
- evidencia kľúčov a ich vydávanie na oddelenia,
- evidencia telefonných hovorov, kúpeľných preukazov,
- evidencia a vydávanie športového náradia,
- evidencia vstupu osôb do budovy, uzamknutie vchodov.

Činnosť ubytovacej prevádzky

Na úseku ubytovania pracovalo v roku 2022 12 chyžných, 1 zamestnankyňa skladu prádla. Každá chyžná má pridelené svoje pracovisko, kde v určitom čase vykonáva upratovacie služby podľa harmonogramu prác.

Ubytovacia prevádzka sa zameriava na:

- dodržiavanie harmonogramu upratovania,
- dodržiavanie plánu používania čistiacich a dezinfekčných prostriedkov pri upratovaní,
- čistotu priestorov (izieb, chodieb, bazéna...),
- preberanie a pranie prádla v sklade prádla.

Kontrolná činnosť v roku 2022

Kontrolnú činnosť delíme na dva druhy: interné a externé kontroly.

Interné kontroly podľa potreby vykonávajú vedúci zamestnanci, ktorí o nich predkladajú správy na poradách riaditeľa š. p. Interné kontroly bez ohlásenia vykonáva riaditeľ š.p., ktorý svoje zistenia ihneď prenáša na vedúcich zamestnancov.

V roku 2022 sme mali **externú kontrolu** z:

- Okresného úradu Banská Bystrica, odbor živnostenského podnikania, oddelenie živnostenskej kontroly- zameranú na dodržiavanie podmienok a povinností vyplývajúcich zo živnostenského zákona a osobitných predpisov.

HARMONOGRAM ODBORNÝCH PREHLIADOK, REVÍZIÍ A KONTROL vykonaných v roku 2022

OP-odborná prehliadka

OS-odborná skúška

ÚS-úradná skúška/za účasti technickej inšpekcie/

Zariadenie, druh			Posledná OP	Nasledujúca OP
Spotrebiče používané pri remeselnej činnosti vo vnútorných priestoroch:	vŕtačka, el. skrutkovač, pájkovačka, a pod. okružná píla, kompresor Varná kanvica, varič, audio	C spotrebič držaný v ruke	3-9/2022	3-9/2023
		C prenosné spotrebiče	3/2022	3/2023
		D prenosné spotrebiče	3/2022	3/2023
		Umývačka riadu, škrabka, brúska	9/2022	9/2023
El. požiarne signalizácia	OP	mesačne	mesačne/údržba	
	OP	2/5/8/11/2022	2/5/8/11/2023	
	OS	11/2022	11/2023	

Komíny	OP	2-8/2022	2-8/2023
Kotel ViessmannVertomat -1 ks	OP vonkajšia	2/2022	2/2023
Kotel Viessmann Paromat- 2 ks	OP vnútorná	2/2022	2/2023
Plynový horák Veromat – 1 ks	OP	1-7/2022	1-7/2023
Plynový horák Paromat – 2 ks	OP	1-7/2022	1-7/2023
Nízkotlaková plynová kotolňa	OP	7/2022	7/2023
Plynové kuchynské spotrebiče	OP	8/2022	8/2023
Plynový rozvod pre kuchyňu	OP	8/2022	8/2025
	OS	8/2022	8/2028
Plynový rozvod pre kotolňu	OP	5/2022	5/2025
	OS	5/2022	5/2028
Osobný výt'ah blok A, B (max 500 kg)- 2 ks	OP	3-6-9-12/2022	3-6-9-12/2023
Osobný výt'ah blok B (OH630/0,52) Max.630 kg	OP	3-6-9-12/2022	3-6-9-12/2023
Osobný výt'ah blok A KONE max. 1000 kg	OP	3-6-9-12/2022	3-6-9-12/2023
Ohrievač TUV 400 l (pod kuchyňou) Nový rok 2017	Vonk. prehliadka	5/2022	5/2023
Zás.nádrž na TUV/nový v.č.M17200595	Vonk. prehliadka	5/2022	5/2023
REFLEX expanzná nádrž v kotolni	Vonkajšia prehliadka	5/2022	5/2023
Elektrorevízia blok A,B, vstupná hala, recepcia, lekári, administratíva		8/2022	8/2025
Posuvné dvere		3/2022	3/2023
Garážové dvere - elektrorozvádzač		7/2022	7/2023
Bazény a prislúchajúce priestory/RHB bazén a min. bazény, soc. zariadenia, sprchy, masér, odpočívareň, celá prístavba/-2 revízne správy		6/2022	6/2023
Elektroliečba, vodoliečba (el. zariadenia) po hl. vypínač		4/2022	4/2023
Elektroliečba, vodoliečba (el. zariadenia) osobitne		5/2022	5/2023
Kontrola sterilizátora odd. A2		6/2022	6/2023
Statické kondenzátory v trafostanici, hlásenie o funkčnosti pre SSE		7/2022	7/2023
Kontrola snímačov VZT-kinosála – kontrola MaR v kotolni, detektor úniku plynu		4-10/2022	4-10/2023
Kontrola VZT GEA		10/2022	10/2023
Kontrola VZT ATREA– revízia protipožiarne klapky		4/2022	4/2023
Kontrola kamerového systému-recepcia		12/2022	12/2023
OP hasiacich prístrojov		6/2022	7/2024

OP požiarňých hydrantov	5/2022	5/2023
OP telocvičného náradia	6/2022	6/2023
OP stropný zdvihák LUNA -telocvičňa A1	4/2022	4/2023
OP stropný zdvihák SINGEL –vodoliečba B1 -2 ks	4/2022	4/2023
OP stropný zdvihák SINGEL –vodoliečba B2 1 ks/2013	4/2022	4/2023

Pochvaly a sťažnosti v r. 2022

V roku 2022 sme nedostali žiadnu oficiálnu sťažnosť na kvalitu poskytovanej starostlivosti alebo prístup nášho personálu.

Pravidelne mesačne sa na poradách riaditeľa, aj na prevádzkových schôdzach zamestnancov venujeme vyhodnocovaniu dotazníkov a podnetov od pacientov, ktoré sú pre nás cenným zdrojom informácií. Vážime si ich spokojnosť, ale aj pripomienky a podnety, ktoré vyjadrujú v uvedených dotazníkoch, pri pravidelných osobných rozhovoroch, aj na sociálnych sieťach. Na základe spätnej väzby sa neustále snažíme vylepšovať naše služby založené na kvalite poskytovanej zdravotnej starostlivosti a individuálnom prístupe k hosťom. V roku 2022 sme dostali 3 písomné pochvaly a poďakovania.

EKONOMICKÁ ČASŤ

Prehľad o zmenách v aktívach (v tis. €):

	31.12.2021	31.12.2022	Zmena
Neobežný majetok	2 013	2 306	+ 293
Zásoby	16	18	+ 2
Pohľadávky	250	158	- 92
Peniaze	3	4	+ 1
Účty v banke	2 528	1 670	- 858
Časové rozlíšenie	6	5	- 1
Spolu:	4 816	4 161	- 655

Celkové aktíva podniku poklesli za rok 2022 v porovnaní s rokom 2021 o 655 tis. € na hodnotu 4 161 tis. €. Najväčší podiel na danom poklese má zníženie zostatku finančných prostriedkov na bankových účtoch o 858 tis. €. I pri pohľadávkach podniku došlo medziročne k poklesu o 92 tis. €.

Naproti tomu sa hodnota neobežného majetku k 31.12.2022 zvýšila o 293 tis. €. K tomuto nárastu došlo vďaka zakúpeniu a zaradeniu do užívania nového hmotného a nehmotného majetku v sume 470 tis. €. Ročná suma odpisov vo výške 177 tis. €, ktorá predstavuje jeho opotrebenie, hodnotu majetku podniku znížila na sumu 2 306 tis. (podrobnejšie údaje sú uvedené v časti G/ tejto správy).

Pri zásobách, peniazoch, či časovom rozlíšení nedošlo medziročne k výrazným rozdielom.

Prehľad o zmenách v pasívach (v tis. €):

	31.12.2021	31.12.2022	Zmena
Základné imanie	589	589	-
Kapitálové fondy	100	100	-
Fondy zo zisku	289	289	-
Sociálny fond	6	2	- 4
Výsledok hosp. bež. obd.	-945	-864	+ 81
Závazky	467	575	+ 108
Časové rozlíšenie	22	55	+ 33
Rezervy	609	681	+ 72
Nerozdel. zisk min. rokov	3 679	2 734	- 945
Spolu:	4 816	4 161	- 655

Pasíva podniku medziročne poklesli taktiež o 655 tis. € a k 31.12.2022 dosahujú výšku 4 161 tis. €.

Najvýznamnejší dopad na daný pokles pasív – ako zdrojov krytia aktív, má zníženie hodnoty nerozdeleného zisku minulých rokov o 945 tis. €. Dôvodom je zaúčtovanie straty z roku 2021, čím sa hodnota nerozdeleného zisku dostala na sumu 2 734 tis. €.

Najvyšší nárast predstavuje zvýšenie hodnoty záväzkov o 108 tis. € na výšku 575 tis. €. I keď záväzky z obchodného styku poklesli o 23 tis. €, došlo k nárastu záväzkov voči zamestnancom a k zvýšeniu daňových záväzkov z dôvodu priznania „stabilizačného príspevku“ pre zdravotníckych pracovníkov, ktoré však boli v januári vo výplatnom termíne vypořádané.

Rezervy – krátkodobé i dlhodobé - k 31.12.2022 dosiahli výšku 681 €, t.j. o 72 tis. € viac ako v minulom roku, vďaka vyššej zákonnej rezerve na nevyčerpané dovolenky za rok 2022.

Medziročne došlo k zníženiu straty z hospodárenia o 81 tis. €, nakoľko výsledkom hospodárenia za rok 2022 bola strata vo výške 864 tis. €.

Základné imanie, kapitálové fondy a fondy zo zisku sa nemenili. Sociálny fond poklesol o 4 tis. €, časové rozlíšenie bolo k 31.12.2022 vyššie o 33 tis. €.

Vývoj vlastného imania (v tis. €):

	2021	2022	Rozdiel
Základné imanie	589	589	-
Ostatné kapitálové fondy	100	100	-
Zákonný rezervný fond	242	242	-
Fond odmien	47	47	-
Nerozdel. zisk min.rokov	3 679	2 734	- 945
Výsl.hospodár.bežn. obd.	-945	-864	+ 81
Celkom	3 712	2 848	- 864

Vlastné imanie štátneho podniku sa za hodnotené obdobie znížilo o 864 tis. € na sumu 2 848 tis. €, najmä vďaka zníženiu výšky nerozdeleného zisku minulých rokov o 945 tis. €. Dosiahnutý hospodársky výsledok za rok 2022 - strata vo výške 864 tis. € bola o 81 tis. € nižšia ako v roku predchádzajúcom.

Základné imanie, ani ostatné kapitálové fondy sa nemenili. Nakoľko predchádzajúci rok 2021 skončil so stratou, k navyšovaniu hodnoty zákonného rezervného fondu, či fondu odmien nedošlo.

A) NÁKLADY (v tis. €)

	31.12.2021	31.12.2022	rozdiel
Spotreba materiálu	412	535	+ 123
Spotreba energie	154	638	+ 484
Oprava a udržiavanie	67	85	+ 18
Cestovné	1	4	+ 3
Náklady na reprezentáciu	1	3	+ 2
Ostatné služby	121	231	+ 110
<i>z toho Náklady na výpočtovú techniku</i>	12	20	+ 8
<i>Náklady na telekom. služby</i>	6	6	-
<i>Náklady na kultúru</i>	0,5	3	+ 2,5
<i>Náklady na pranie</i>	37	43	+ 6
<i>Náklady na stočné</i>	19	23	+ 4
<i>Ostatné služby</i>	46,5	136	+ 89,5
Mzdové náklady	2 099	2 499	+ 400
Zákonné sociálne poistenie	805	835	+ 30
Zákonné sociálne náklady+ostatné	61	96	+ 35
Daň z nehnuteľností	11	11	-
Ostatné nepriame dane a poplatky	2	2	-
Ostatné prevádzkové náklady	577	8	- 569
Odpisy DHM a DNM + zostat. cena	149	177	+ 28

Ostatné finančné náklady	5	7	+ 2
Daň z príjmu	0	0	-
Spolu (náklady po zdanení):	4 465	5 131	+ 666

V roku 2022 vynaložil štátny podnik na prevádzkovanie svojej činnosti 5 131 tis. €, čo bolo o 666 tis. € viac ako v roku 2021.

Osobné náklady sú tradične v našom podniku najväčšou nákladovou skupinou. Za obdobie od 1.1. do 31.12.2022 dosiahli výšku 3 430 tis. €, čo predstavuje 66,84 % podiel na celkových nákladoch. Medziročne narástli o 465 tis. €, keďže vedenie podniku, tak ako vždy, pri kolektívnom vyjednávaní s odbormi rešpektovalo všetky zákonné zvýšenia spojené s minimálnou mzdou (nárast 3,7 %), ako aj s minimálnou mzdou zdravotníckeho personálu (4 % navýšenie platového automatu). Uplatňovanie zákonných príplatkov za prácu v noci, vo sviatok, v sobotu a nedeľu je samozrejmosťou. Na zvýšení osobných nákladov sa podpísala aj zmena výplaty náhrady mzdy počas práceneschopnosti, kde sa zrušilo vyplácanie tzv. pandemickej PN zo strany štátu a táto povinnosť prešla na plecia zamestnávateľov, ako pri klasickej PN. Pri ukončení pracovného pomeru bolo zamestnanom vyplatené v zmysle platnej KZ odchodné, čo predstavovalo medziročný nárast o 18 tis. €.

Významný vplyv na zvýšenie osobných nákladov malo v danom roku vyplatenie „stabilizačného príspevku“, ktorý mal v rezorte zdravotníctva prispieť k udržaniu kvalifikovanej pracovnej sily a ktorý vláda schválila ako reakciu na vyjednávanie so zdravotníckymi odbormi koncom roka 2022. Jednalo sa o príspevok v sume 5 tis. € na zdravotníckeho pracovníka, ktorý sa písomne zaviazal zotrvať v pracovnom pomere u zamestnávateľa počas 3 nasledujúcich rokov. V našom ústave na túto ponuku reflektovalo 70 pracovníkov s plným úväzkom a 1 pracovník s polovičným úväzkom. Zo strany Ministerstva zdravotníctva sme na tento účel obdržali sumu 352,5 tis. €, ktorá bola daným pracovníkom vyplatená v dvoch termínoch – 1/2 do 31.12.2022 a 1/2 vo výplatnom termíne mzdy za mesiac december, t.j. v januári 2023.

V spojitosti s osobnými nákladmi sa nedá nespomenúť neochota, priam ignorácia zdravotných poisťovní rešpektovať zákonom povinné zvyšovanie základnej zložky mzdy u zdravotníckeho personálu a zohľadniť ho pri stanovovaní ceny za ošetrovací deň.

Náklady na spotrebovaný materiál dosiahli výšku 535,5 tis. €, medziročne vzrástli o 123 tis. €. Najvýznamnejšou položkou v danej skupine nákladov, s 61,22 % podielom, sú náklady na spotrebované potraviny. Tie v sledovanom období predstavovali čiastku 327,9 tis. €. Medziročne vzrástli o 76 tis. €, čo je 30,3 %. Dôvodom nárastu je na jednej strane väčší počet stravníkov, na strane druhej – čo je významnejší dôvod – zvýšená cena nakupovaných potravín.

Ostatné materiálové náklady činili 207,7 tis. €. Okrem tradičných výdavkov nutných k zabezpečeniu bežnej prevádzky ústavu (hygienické a čistiace potreby, kancelárske potreby, údržbársky materiál a pod.) boli v priebehu roka zaobstarané nové matrace (74 ks), k tomu chrániče na matrace, zábalové plachty, deky. Priestory na poskytovanie procedúr - suchého uhličitého kúpeľa a oxygenoterapie boli vybavené novým nábytkom, do zrekonštruovaného apartmánu bol zakúpený nový nábytok, do patientskej jedálne na A prízemí a jedálne pre zamestnancov boli dodané nové stoličky. Na všetky izby bloku B boli doplnené poličky, na detské ihrisko boli zakúpené nové lavičky, apartmán a ambulancie liečebného pedagóga boli vybavené novými záclonami a závesmi. S cieľom zvýšiť komfort pre pacientov pri cvičení bolo zabezpečené nalepenie reflexnej fólie na okná bazéna a dvoch telocviční, zakúpili sa nové (nerezové) schodíky ku kanadskej vani, dva nové transportné vozíky na batožinu pre pacientov. Vzhľadom na zastarané počítače lekárov, vrchnej sestry a prijímacej kancelárie, ktoré nedokázali reflektovať na

požiadavky elektronizácie zdravotníctva (prepojenie na e-health) boli zakúpené nové PC vrátane monitorov (5 ks), pre potreby prezentácie odborných, ale aj kultúrnych podujatí bol zabezpečený 1 notebook. Celkové náklady na novú výpočtovú techniku dosiahli výšku 6,4 tis. €. Pre potreby skupinového cvičenia pacientov boli v kinosále nainštalované špeciálne madlá. Bolo zakúpených 5 elektrických polohovateľných postelí, časť cvičebného náradia systému Therasuit.

Súčasťou nákladov na spotrebovaný materiál sú i náklady na zdravotnícky materiál. V roku 2022 dosiahli výšku 25,5 tis. €, z toho náklady na spotrebované testy na COVID predstavovali 22,3 tis. €. Uvedené testy obdržal ústav od viacerých subjektov – Správy štátnych hmotných rezerv, ako aj od Banskobystrického samosprávneho kraja.

Najdynamickejšie sa vyvíjali náklady na energie, ktoré medziročne vzrástli o 483,6 tis. € a dosiahli výšku 637,9 tis. €. Naplno sa prejavili dopady celosvetovej energetickej krízy ovplyvnenej zvýšeným dopytom po energiách pri ich súbežnom nedostatku, ako dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine. Podrobnejšie rozoberáme túto nákladovú oblasť v samostatnej časti Výročnej správy.

Náklady na opravy a udržiavanie v celkovej výške 85 tis. € boli vyššie ako v roku 2021 o 18 tis. €. (Rozpis nákladov na opravy je uvedený nižšie.)

Pri nákladových položkách ako sú cestovné, náklady na reprezentáciu, daň z nehnuteľností, ostatné nepriame dane a poplatky, či ostatné finančné náklady – nedošlo medziročne k významným posunom a náklady v roku 2022 sú takmer totožné s nákladmi v roku 2021.

K nárastu nákladov došlo aj v nákladoch na ostatné služby, kde medziročný nárast predstavuje 110 tis. €. Ceny nakupovaných služieb potrebných na zabezpečenie prevádzky ústavu sa z dôvodu inflačných tlakov zvýšili. Okrem stálych opakujúcich sa nákladov sme uhradili náklady súvisiace s reklamou ústavu v periodiku Slovenka, Zdravie rodiny v sume 6 tis. €, v periodikách Nový čas, My Zvolen a Zvolenské ECHO reklamu v cene 1,5 tis. €. V spojitosti so spustením nového modulu na predaj procedúr boli dokúpené licencie LS Noris vo výške 1,8 tis. €. Vzhľadom na špecifickosť pacientov a požiadaviek na časovanie procedúr, bolo zabezpečené upravenie modulov LS Noris vrátane novej mapy a doplnkových kontrolných funkcií v sume 4,2 tis. €. Realizované bolo hĺbkové čistenie rehabilitačného bazéna, rozšírili sme funkcionality www stránky. S cieľom vyplniť voľný čas pacientom ústavu sme na organizovanie kultúrnych podujatí vynaložili o 2,5 tis. € viac ako v minulom roku. V spojitosti so vzdelávaním pracovníkov ústavu, o ktorých pojednávajú ďalšie časti tejto správy, došlo k navýšeniu nákladov na školenia o 2,7 tis. €.

Z dôvodu zabezpečenia vyššej kvality tlačovín využívaných pri styku s pacientom bola uzatvorená nájomná zmluva na prenájom multifunkčnej veľkokapacitnej tlačiarne. Náklady na jej prenájom, ako aj náklady na prenájom elektrocentrály počas opravy trafostanice v januári 2022 sa podieľali na zvýšení celkových nákladov na nájomné.

S cieľom nájsť vhodné spôsoby zvýšenia efektívnosti nakladania s energiami, objednali sme vypracovanie energetického auditu u Národnej energetickej spoločnosti a.s. Banská Bystrica v cene 8,9 tis. €, prostredníctvom externého dodávateľa sme dopracovali dokumentáciu a úpravu procesov súvisiacich s ochranou osobných údajov v cene 1,4 tis. €, zabezpečili sme čistenie okien bazéna a potrubí vzduchotechniky v cene 2 tis. €, realizovali sme čistenie a doplnenie umelého trávniku na tenisových kurtoch. Zabezpečili sme spracovanie Štúdie uskutočniteľnosti Koncepcie rozvoja Špecializovaného liečebného ústavu Marína, štátny podnik, Kováčová v cene 44,4 tis. €, ako jedného z podkladov pre uchádzanie sa o finančné prostriedky na rekonštrukciu objektov ŠLÚ Marína od Ministerstva

zdravotníctva z Plánu obnovy. V októbri 2022 sme úspešne zvládli recertifikačný audit ISO vykonaný spoločnosťou SGS Slovakia s.r.o., za ktorý sme uhradili sumu 1,3 tis. €.

Špecializovaný liečebný ústav Marína sa v roku 2022 stal členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu Stredné Slovensko s členským príspevkom 2,5 tis. €.

K zvýšeniu v roku 2022 došlo aj v nákladoch na pranie prádla, nakoľko poskytovateľ tejto služby nám začiatkom roka oznámil, že z dôvodu nefunkčnosti technických prostriedkov nám už v priebehu roka tieto služby nebude poskytovať. Dodávky od nového dodávateľa, ktorý vzišiel z verejného obstarávania, boli medziročne nákladnejšie o 6,2 tis. €.

Z dôvodu zaradenia nového hmotného a nehmotného majetku do užívania došlo k medziročnému nárastu účtovných odpisov o 28 tis. € a ich výška dosiahla k 31.12.2022 hodnotu 177 tis. €.

Jedinou nákladovou položkou, u ktorej došlo v porovnaní s rokom minulým k poklesu sú ostatné prevádzkové náklady, kde medziročný pokles predstavuje 569 tis. €. Na objasnenie – v účtovníctve roka 2021 bola vytvorená rezerva na prípadný súdny spor týkajúci sa vrátenia čerpaného príspevku na udržanie pracovných miest počas pandemických rokov 2020 a 2021 vo výške 570 tis. €, nakoľko dňa 9.3.2022 obdržal štátny podnik Výzvu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene na vrátenie čiastky 566 770,36 €, čerpaného príspevku na udržanie pracovných miest v rámci štátnej pomoci počas obdobia koronakrízy rokov 2020 a 2021, ktorá bola použitá na mzdy pracovníkov ústavu. V roku 2022 boli účtované iba bežné ostatné prevádzkové náklady vo výške 8 tis. €.

Štruktúra najväčších nákladových položiek podniku je nasledovná :

• spotreba materiálu	10,43 %
• spotreba energií	12,43 %
• opravy a údržba	1,66 %
• cestovné	0,08 %
• náklady na reprezentáciu	0,06 %
• ostatné služby	4,50 %
• mzdy	48,70 %
• poistné + sociálne náklady	18,15 %
• daň z nehnuteľností	0,21 %
• ostatné prevádzkové náklady	0,19 %
• odpisy DHM + DNM	3,45 %
• daň z príjmu a ostatné fin. náklady	0,14 %

SPOLU: 100,00 %

Najvýznamnejšie položky (nad 1 tis. €) z realizovaných opráv v roku 2022 predstavujú:

Opravy:

• oprava trafostanice	11 231 €
• oprava výťahu KONE	9 488 €
• opravy verejného osvetlenia	5 454 €
• opravy stožiarov vonkajšieho osvetlenia v objekte ŠLÚ	5 203 €
• oprava potrubia pre prívod minerálnej vody	4 141 €
• optimalizácia TV signálov	3 720 €

• oprava detského ihriska	3 648 €
• oprava switchov pre wifi sieť na všetkých poschodiach	3 018 €
• oprava strechy nad kuchyňou	2 418 €
• oprava vodomernej zostavy	2 163 €
• oprava vzduchotechniky v kuchyni	1 254 €
• oprava rehabilitačných pomôcok	1 212 €
• oprava šatne v ambulantnej časti B3	1 173 €

Štátny podnik vykonáva revízie technických zariadení v zmysle platných legislatívnych požiadaviek, čo do rozsahu, ako aj termínov. Finančné vyjadrenie je uvedené podľa jednotlivých typov zariadení, ktorých sa revízie týkajú:

• revízie elektroinštalácie, elektrozariadení, elektr. požiarnej signalizácie, vzduchotechniky, klimatizácie	5 612 €
• revízie zariadení v kotolni, kotlov, elektr. a plynových horákov	3 234 €
• ostatné revízie (has. prístroje, hydranty, kysl. fľaše, komíny, kamer.systém)	2 135 €
• revízie výťahov	2 034 €
• revízie lekárskeho a rehabilitačných strojov a zariadení	786 €

Vyhodnotenie spotreby energetických médií a vody za rok 2022

Rok 2022, z pohľadu nákladov na energie - najmä pri zemnom plyne a elektrickej energii, bol nevídaný, bohužiaľ v negatívnom zmysle slova. Naplno sa v ňom prejavili dopady celosvetovej energetickej krízy spôsobenej zvýšeným dopytom z dôvodu oživenia výroby po koronakríze v kombinácii s vojnovým konfliktom na Ukrajine.

Zemný plyn

Štátny podnik využíva zemný plyn hlavne na výrobu tepla na vykurovanie, ohrev bazénovej vody a ohrev teplej vody (takmer 94 % ročnej spotreby), časť zemného plynu v objeme cca 6 % sa využíva na prípravu jedál v kuchyni.

Verejné obstarávanie na dodávku zemného plynu pre rok 2022, ktoré sme tradične spúšťali už v jeseni - v septembri 2021, bolo dvakrát neúspešné. Prvý raz, keďže sa do súťaže prihlásil jediný uchádzač a podľa usmernení MZ SR súťaž nebola možná dokončiť, v druhom opakovanom prípade sa do súťaže neprihlásil žiaden uchádzač. S cieľom zabezpečiť plynulé dodávky zemného plynu pre podnik na rok 2022 bolo nevyhnutné požadované množstvá pre I.Q. 2022 dodatkovť s existujúcim dodávateľom zemného plynu – spoločnosťou A. En. Slovensko s.r.o. Martin, avšak za cenu platnú na komoditnom trhu v danom období – t.j. za cenu 180,- €/MWh. V priebehu I. štvrťroka 2022 sme vyhlásili verejné obstarávanie na dodávku tejto komodity na zvyšok roka 2022, bohužiaľ, opäť neúspešne, neprihlásil sa žiaden uchádzač. Opakovane sme predĺžili platnosť zmluvy na dodávku na 2.Q.2022, tento krát za cenu 150,- €/MWh. Dňa 6.4.2022 nám bolo spoločnosťou A. En. Slovensko s.r.o. oznámené, že stratila spôsobilosť na dodávku zemného plynu. Daným dňom bol pre náš podnik povinný zabezpečiť dodávku zemného plynu podľa zákona – t.j. na 3 mesiace náhradný dodávateľ – tzv. dodávateľ poslednej

inštalácie, ktorým je pre zemný plyn Slovenský plynárenský podnik, a.s., Bratislava. V mesiaci apríl a máj bola fakturovaná cena zemného plynu 143,- €/MWh, v mesiaci jún 108,67 €/MWh, uvedené ceny boli stanovené SPP, a.s. v zmysle platnej legislatívy. Počas tohto obdobia sme realizovali verejné obstarávanie na dodávateľa zemného plynu na 2.polrok roku 2022. Úspešným uchádzačom sa stala spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava s cenou 127,59 €/MWh.

V roku 2022 predstavovala celková spotreba zemného plynu 1 983 517 kWh, za ktorú štátny podnik hradil 398 191,78 €, z čoho vychádza priemerná jednotková cena MWh vrátane distribučných poplatkov a spotrebnej dane na úrovni 200,75 €/MWh.

Spotreba zemného plynu v roku 2021 dosiahla úroveň 2 232 868 kWh. Vynaložené náklady na nákup daného množstva zemného plynu činili 68 459,36 €. Priemerná cena MWh dosiahla výšku 30,66 €/MWh.

Z dôvodu enormného nárastu ceny zemného plynu vedenie podniku vyvíjalo značný tlak na maximálne úspory v jeho spotrebe. I vďaka tomu sa podarilo medziročne znížiť spotrebu o 249,351 MWh (pokles o 11,17 %), avšak vplyvom drastického cenového nárastu jednotkovej ceny za MWh (zvýšenie o 170,09 €) došlo k medziročnému nárastu nákladov na spotrebovaný zemný plyn o 329 732,42 €.

Elektrina

Ako zemný plyn, tak aj elektrickú energiu obstaráva štátny podnik v zmysle platných pravidiel pre verejné obstarávanie.

Aj pri súťaži na dodávateľa elektrickej energie na rok 2022, keďže sme ho súťažili v rovnakom období a rovnakým postupom ako pri zemnom plyne, sa zopakoval rovnaký scenár - dvakrát sme neboli úspešní. Keďže bolo nutné zabezpečiť neprerušenu dodávku elektrickej energie potrebnú pre prevádzkovanie ústavu sme na obdobie 1.Q.2022 uzatvorili dodatok so stávajúcim dodávateľom elektrickej energie – so spoločnosťou A. En. Slovensko s.r.o., Martin, za cenu 400 €/MWh.

Súťaž realizovaná v 1.Q.2022 na dodávateľa elektriny na zvyšok roka 2022, nakoľko sa neprihlásil žiaden uchádzač, bola neúspešná. Pre zabezpečenie plynulých dodávok EE sme opätovne predĺžili zmluvný vzťah s existujúcim dodávateľom aj na 2.Q.2022 s aktuálnou cenou na trhu - 300 €/MWh. Pri príprave podkladov k vyhláseniu verejného obstarávania na dodávateľa EE na 2.polrok 2022 nám spoločnosť A. En. S.r.o. oznámila, že dňom 3.5.2022 stratila spôsobilosť aj na dodávky elektrickej energie, a tak sa zopakoval rovnaký scenár ako pri zemnom plyne – spadli sme pod dodávateľa poslednej inštalácie – pri elektrickej energii na strednom Slovensku je to Stredoslovenská energetika, a.s., Žilina. Od daného dňa do 30.6.2022 nám bola dodávaná elektrická energia v cene 354,40 €/MWh. V danom období sme realizovali verejné obstarávanie na dodávateľa elektrickej energie na obdobie 2.polroka 2022. Aj v tejto súťaži sa stal víťazným uchádzačom Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava s cenou 356,63 €/MWh.

Celková spotreba elektriny bola za rok 2022 na úrovni 394,916 MWh pri dojednanej odberovej výkonovej kapacite 120 kW. Celkové náklady na odber dosiahli za rok 2022 hodnotu 200 734,73 € pri priemernej cene 508,297 €/MWh.

V roku 2021 štátny podnik spotreboval 379,230 MWh a náklady na nákup EE dosiahli hodnotu 52 891,63 € pri priemernej cene 139,471 €/MWh.

I napriek prijatým úsporným opatreniam sa však zvýšený počet pacientov a tomu zodpovedajúci väčší počet poskytnutých procedúr pri využití nových prístrojov prejavil vo vyššej spotrebe EE. Pri medziročnom porovnaní spotreba EE mierne

narástla o 15,686 MWh (zvýšenie o 4,14 %), avšak z dôvodu dramatického nárastu ceny komodity došlo v celkových nákladoch na spotrebovanú elektrinu k zvýšeniu o 147 843,10 €, čo je o 279,52 % viac ako v minulom roku.

Pitná voda

Pitná voda bola v roku 2022 nakupovaná od dodávateľa – Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. Banská Bystrica, ktorá zároveň odvádza odpadové vody. Časť odpadových vôd z rehabilitačnej časti je na základe platného povolenia vypúšťaná do recipientu.

Spotreba pitnej vody v roku 2022 dosiahla úroveň 19 200 m³ pri celkových nákladoch na vodné 28 224,96 € a stočné 23 510,82 €. Celkové náklady na vodné a stočné predstavovali 51 735,78 €. Priemerná konglomerovaná jednotková cena (vodné + stočné) bola na úrovni 2,69 €/m³.

V roku 2021 bola spotreba pitnej vody 16 299 m³ pri nákladoch na vodné a stočné vo výške 42 632,51 €, s jednotkovou cenou (vodného a stočného) 2,616 €/m³.

Medziročné navýšenie spotreby o 17,79 % (dopad zvýšeného počtu pacientov a zmluvného navýšenia počtu procedúr pre pacientov zdravotných poisťovní) a úprava jednotkovej ceny smerom nahor o 2,8 %, mali za následok zvýšenie celkových nákladov na spotrebovanú pitnú vodu o 21,35 %.

Minerálna voda

Minerálnu vodu nakupuje Špecializovaný liečebný ústav Marína, š.p. od spoločnosti Kúpele Kováčová, s.r.o., so sídlom v Kováčovej, ktorá je prevádzkovateľom vrtu minerálnej vody K-2.

V roku 2022 dosiahla spotreba minerálnej vody hodnotu 9 235 m³ pri celkových nákladoch 10 719,13 € a jednotkovej cene 1,161 €/m³.

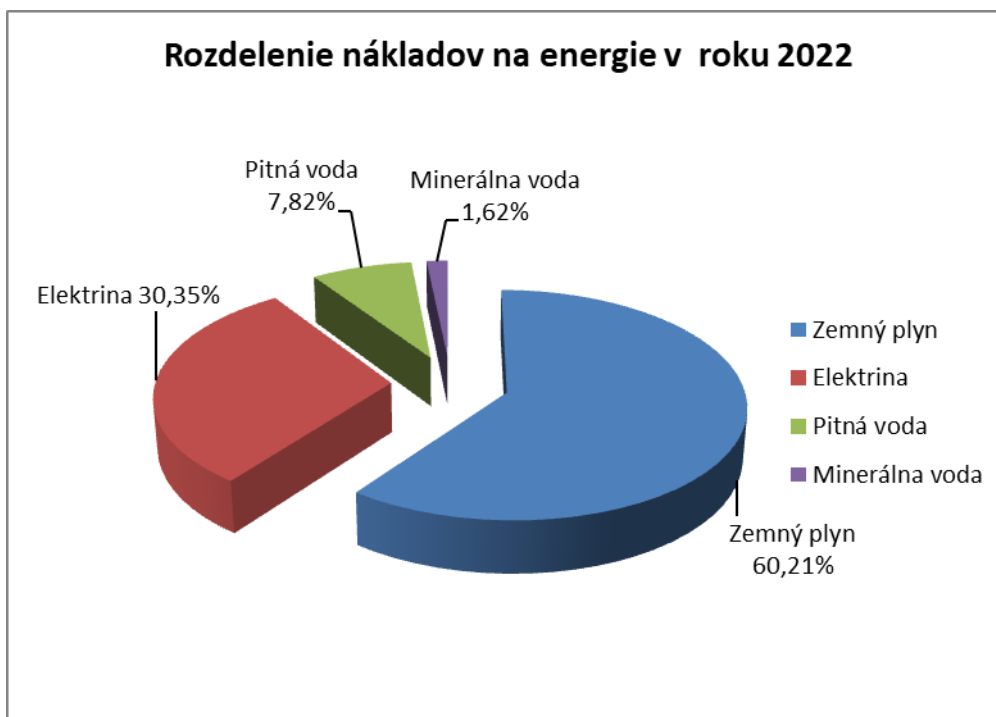
Spotreba minulého roka dosiahla hodnotu 8 404 m³ a celkové náklady boli 9 277,99 €, pri jednotkovej cene na úrovni 1,104 €/m³.

Samotná spotreba minerálnej vody je závislá hlavne od množstva a skladby procedúr poskytovaných pacientom ústavu. Z dôvodu väčšieho počtu pacientov, ktorým sa poskytovali vodné procedúry na báze minerálnej vody, došlo v medziročnom porovnaní k navýšeniu celkovej spotreby minerálnej vody o 9,89 %, v spojitosti s nárastom jednotkovej ceny o 5,2 % to predstavovalo medziročný nárast nákladov o 15,53 %.

V nasledujúcej tabuľke a diagrame uvádzame údaje o nákladoch na jednotlivé energetické médiá za rok 2022 a pre porovnanie aj za rok 2021.

Médium	2021	2022	Rozdiel 2022-2021	
	€	€	€	%
Zemný plyn	68 459	398 192	+329 733	481,65 %
Elektrina	52 892	200 735	+147 843	279,52 %
Pitná voda	42 633	51 736	+9 103	21,35 %
Minerálna voda	9 278	10 719	+1 441	15,53 %
SPOLU	173 262	661 382	+488 120	281,72 %

Z uvedených hodnôt v tabuľke je zrejmé, že celkové náklady na nákup energetických a iných prevádzkových médií v roku 2022 medziročne vzrástli o 488 120 €, čo predstavuje zvýšenie o 281,72 %.

B) VÝKONY

Špecializovaný liečebný ústav Marína, š.p. pokračoval v roku 2022 tradične v poskytovaní kúpeľnej liečby pre dospelých aj detských pacientov s neurologickými, pohybovými a onkologickými ochoreniami.

Ústavná kúpeľná starostlivosť bola poskytnutá 991 detským pacientom a 1 303 dospelým pacientom. Nakoľko ťažký zdravotný stav niektorých pacientov si vyžaduje súčinnosť doprovodu, v období roka sprevádzalo takýchto pacientov 662 sprievodcov.

V roku 2022 bolo realizovaných 53 839 ošetrovacích dní pacientov a k tomu prislúchalo 12 728 pobytových dní ich doprovodu.

Prehľad o časovej realizácii kúpeľnej starostlivosti je uvedený v nasledovnej tabuľke.

	Ošetrovacie dni kúpeľných pacientov	Pobytové dni sprievodcov
Január	2 286	375
Február	3 169	443
Marec	3 388	711
Apríl	3 977	1 082
Máj	4 547	1 185
Jún	5 530	1 271
Júl	6 235	1 471
August	6 218	1 403
September	5 376	1 256
Október	5 353	1 427
November	4 987	1 419
December	2 773	685
SPOLU:	53 839	12 728

Koncom apríla 2019 bola oficiálne na základe rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva SR č.S05388-2019-ONAPP uvedená do prevádzky Špecializovaná detská rehabilitačná nemocnica v špecializačnom odbore fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia (ŠDRN) s plánovanou lôžkovou kapacitou cca 20 lôžok. Všetky zdravotné poisťovne majú zazmluvnené výkony tejto rehabilitačnej nemocnice pre svojich detských poistencov.

V roku 2022 sa v ŠDRN liečilo 72 detských pacientov. Pokiaľ si to zdravotný stav dieťaťa vyžaduje, je možné mu poskytnúť, samozrejme za predchádzajúceho súhlasu zdravotnej poisťovne, až 2 mesačnú liečbu. Počas roku 2022 bolo takto realizovaných 2 117 ošetrovacích dní. Nakoľko sa jedná o ťažké stavy, a pobyt doprovodu je nevyhnutný, realizovaných bolo aj 1 634 pobytových dní sprievodcov, ktorých bolo 54.

V nižšie uvedenej tabuľke uvádzame prehľad realizovaných ošetrovacích dní nemocničných pacientov a ich sprievodcov.

	Ošetrovacie dni nemocničných pacientov	Pobytové dni sprievodcov nemocničných pacientov
Január	121	68
Február	110	89
Marec	250	215
Apríl	304	220
Máj	179	136
Jún	199	170
Júl	239	156
August	174	155
September	134	94
Október	139	124
November	186	130
December	82	77
SPOLU:	2 117	1 634

Prehľad o celkovej obsadenosti lôžok ústavu pacientmi (kúpeľnými aj nemocničnými) a ich doprovodu je uvedený v nasledovnej tabuľke.

	Ošetrovacie dni pacientov	Pobytové dni sprievodcov
Január	2 407	443
Február	3 279	532
Marec	3 638	926
Apríl	4 281	1 302
Máj	4 726	1 321
Jún	5 729	1 441
Júl	6 474	1 627
August	6 392	1 558
September	5 510	1 350
Október	5 492	1 551
November	5 173	1 549
December	2 855	762
SPOLU:	55 956	14 362

Využitie lôžkovej kapacity predstavuje 79,36 %

z toho

- pacientmi 63,15 %
- sprievodcami 16,21 %

Vyhodnotenie obsadenosti lôžkového fondu podľa mesiacov

Mesiac	kapacita	obsadenosť	%
Január	5 250	2 850	54,28
Február	7 000	3 811	54,44
Marec	7 750	4 564	58,89
Apríl	7 500	5 583	74,44
Máj	7 750	6 047	78,03
Jún	7 500	7 170	95,60
Júl	8 680	8 101	93,33
August	8 680	7 950	91,59
September	7 500	6 860	91,47
Október	7 750	7 043	90,88
November	7 500	6 722	89,63
December	5 750	3 617	62,90
SPOLU:	88 610	70 318	79,36 %

Celkovo bolo realizovaných 55 956 ošetrovacích dní pacientov a k tomu 14 362 pobytových dní sprievodcov (spolu 70 318 lôžkodní), čo znamenalo 79,36 % obsadenosť lôžok ústavu. Tá sa v priebehu roka pohybovala od 54 % po 96 %. Počas letných mesiacov (júl a august) dočasne, vzhľadom na zvýšený záujem absolvovať kúpeľnú liečbu zo strany stredoškolských študentov počas letných prázdnin, využívame aj tzv. dočasné lôžka, čím navyšujeme lôžkovú kapacitu.

V porovnaní s minulým rokom, kde sme odliečili 61 947 ošetrovacích a pobytových dní, to predstavuje medziročný nárast o 8 371 dní, t.j. + 13,51 %.

Okrem ústavnej liečby poskytujeme pre pacientov z blízkeho okolia možnosť absolvovať kúpeľnú liečbu formou ambulantnej liečby, za ktorou denne dochádzajú. V roku 2022 sme ju poskytli 348 pacientom, čo bolo o 76 pacientov viac ako v minulom roku. Realizovaných bolo 6 804 ošetrovacích dní, čo bolo o 2 951 dní viac ako v roku 2021, čo predstavovalo 76,6 % nárast.

Tradične najväčším obchodným partnerom je Všeobecná zdravotná poisťovňa, ktorá si ponecháva 60,17 % podiel na celkových realizovaných ošetrovacích a pobytových dňoch. Podiel pacientov Zdravotnej poisťovne Dôvera predstavuje 25,78 %, zvýšil sa podiel pacientov Zdravotnej poisťovne Union na 7,84 %. Podiel samoplátcov na celkových ošetrovacích dňoch predstavuje 6,21 %.

Výnosy štátneho podniku sú priamo závislé od rozsahu poskytnutej zdravotnej starostlivosti, t.j. od obsadenosti ústavu, o ktorej pojednávala predchádzajúca časť. Na výšku výnosov má priamy dopad i cena ošetrovacieho dňa, za ktorú sa daná zdravotnícka služba poskytuje.

I napriek opakovaným požiadavkám vedenia ústavu adresovaným všetkým zdravotným poisťovniam, ako aj rokovaniam Asociácie slovenských kúpeľov s vedením jednotlivých poisťovní ohľadom zvýšenia ceny ošetrovacieho dňa, ktorá by reflektovala minimálne povinnú zákonnú úpravu mzdových náležitostí

zdravotníckeho personálu a reálne zvýšenie ceny všetkých vstupov, k takejto úprave ceny v roku 2022 nedošlo.

Všeobecná zdravotná poisťovňa, ako najväčší odberateľ zdravotníckych výkonov ústavu, sa dokonca snažila znížiť cenu ošetrovacieho dňa pre detského pacienta, ktorému je poskytovaná kúpeľná starostlivosť o 2,50 €. Avšak na základe výsledkov osobného rokovania vedenia štátneho podniku so zástupcami poisťovne bola pôvodná výška ceny ošetrovacieho dňa pre detského pacienta ponechaná a pre dospelého pacienta od 1.2.2022 zvýšená o 2 € (+3,96 %).

Zdravotná poisťovňa Dôvera od 1.5.2022 – po dvoch rokoch, čo nemenila cenu za nakupovanú zdravotnú starostlivosť, dorovnala cenu ošetrovacieho dňa na úroveň Všeobecnej zdravotnej poisťovne, u detí to predstavovalo + 2 € (+3,77 %), u dospelého pacienta + 1 € (+1,96 %).

Symbolická úprava ceny ošetrovacieho dňa dospelého pacienta o 1 € od zdravotnej poisťovne Union (jedná sa o nárast o 1,97 %) s účinnosťou od 1.8.2022, tiež po roku nemenenej ceny, je skôr na pobavenie.

Zdravotná poisťovňa Union od 1.1.2022 upravila cenu za nemocničnú starostlivosť pre detského pacienta hospitalizovaného v Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnici o 6,7%. Od 1.6.2022 upravili ceny za ošetrovací deň ústavnej nemocničnej starostlivosti zdravotné poisťovne Dôvera (+ 6,97%) a VŠZP (+ 1,94%). Podotýkame, že nemocničná ústavná starostlivosť sa podieľa na celkových výnosoch podniku 6,44 %.

Rozpis výkonov podľa druhu:

Rozpis výnosov podľa druhu (tis. €)	2021	2022	rozdiel
▪ Nemocničná starostlivosť - deti	152	275	+ 123
▪ Kúpeľná starostlivosť - deti	1 245	1 323	+ 78
▪ Kúpeľná starostlivosť - dospelí	1 077	1 333	+ 256
▪ Kúpeľná starostlivosť - samoplátci	86	96	+ 10
▪ Ambulantná kúpeľná liečba	96	174	+ 78
▪ Sprievodcovia (vrátane príplatkov)	274	312	+ 38
▪ Príplatky k ústavnej liečbe pacientov	182	270	+ 88
▪ Stravovanie zamestnancov a iných	37	52	+ 15
▪ Predaj procedúr	0	24	+ 24
▪ Iné	6	7	+ 1
Celkom za kúpeľnú a nemocničnú starostlivosť	3 155	3 866	+ 711
▪ Ostatné výnosy	364	400,9	+ 36,9
▪ Úroky	1	0,1	- 0,9
VÝNOSY CELKOM	3 520	4 267	+ 747

Štátny podnik dosiahol v roku 2022 celkové výnosy vo výške 4 267 tis. €, ktoré boli o 747 tis. € vyššie ako v roku 2021, čo predstavuje 21,22 % nárast. Najväčší podiel na tomto náraste majú zvýšené tržby za poskytovanú zdravotnú starostlivosť.

Zvýšením povedomia o fungovaní Špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnice medzi lekármi detských oddelení nemocníc sa zvyšuje objem tržieb za poskytovanú nemocničnú starostlivosť. V roku 2022 to bolo o 123 tis. € viac ako v minulom roku, čo je viac o 80,9 %. I tak tieto tržby predstavujú iba 7,11 % podiel na tržbách za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Zvýšené výnosy evidujeme pri oboch druhoch kúpeľnej starostlivosti – pri ústavnej aj pri ambulantnej. Výnosy z poskytnutia ústavnej starostlivosti u detí sú medziročne vyššie o 78 tis. €, u dospelých pacientov je to o 256 tis. € viac. O 11,6 % narástli tržby od samoplátcov. Za ambulantnú kúpeľnú starostlivosť sme zinkasovali o 78 tis. € viac ako v minulom roku.

Z dôvodu vyššieho počtu sprievodcov sme medziročne zinkasovali za ich pobyty o 38 tis. € viac ako v roku 2021.

Z dôvodu nedofinancovania kúpeľnej starostlivosti zo strany zdravotných poisťovní sme boli prinútení, tak ako aj naprostá väčšina kúpeľov na Slovensku, pristúpiť od 1.8.2022 k zavedeniu príplatku za vyšší štandard ubytovania pre dospelých pacientov v sume 5 €/deň, čo sa prejavilo na zvýšení tržieb o 43 tis. €.

Výnosy za stravovanie boli vyššie o 15 tis. €, iné služby poskytované pacientom ústavu sa medziročne takmer nezmenili.

Vo februári 2022 sme rozšírili služby pre pacientov ústavu o možnosť dokúpenia si liečebných procedúr. Za rok 2022 sme za predaj týchto procedúr zinkasovali 24 tis. €.

V časti ostatných výnosov sú uvedené okrem bežných výnosov aj výnosy priamo spojené s bezplatným poskytnutím antigénových testov zo strany Správy štátnych hmotných rezerv a Banskobystrického VÚC vo výške 22 290,40 €. Súčasťou ostatných výnosov je aj poskytnutie dotácie zo strany Ministerstva hospodárstva SR, ako kompenzácie vysokej ceny energií – zemného plynu a elektrickej energie za mesiace august a september 2022 v sume 13 488,87 €. Najväčšou položkou v ostatných výnosoch podniku je príspevok z Ministerstva zdravotníctva SR vo výške 352 500,- €, ktorý bol použitý na vyplatenie „stabilizačného príspevku“ pre zdravotníckych pracovníkov ústavu.

C) CELKOVÝ HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK

Hospodárenie ústavu od jeho vzniku až do roku 2019 bolo vždy ziskové. Až pandémie koronavírusu túto historickú postupnosť zmenila. Roky 2020, 2021 a 2022 poznačila tak, že štátny podnik 3 roky po sebe ukončil hospodárenie so stratou.

I keď vedenie ústavu s poznatkami disponujúcimi začiatkom roka 2022, kedy sa pripravovala koncepcia rozvoja na daný rok, plánovalo vyrovnaný hospodársky výsledok, dopady koronakrízy, no najmä dopady energetickej krízy a následkov vojnového konfliktu na Ukrajine zmarili tento zámer.

I napriek nárastu tržieb vyplývajúcejmu zo zvýšeného počtu odliečených pacientov a ich sprievodcov, z dôvodu zvýšených nákladov na prevádzku ústavu neovplyvniteľných zo strany vedenia, ktoré neboli adekvátne kompenzované zo strany zdravotných poisťovní, hospodáril štátny podnik za rok 2022 so stratou 864 tis. €.

	tis. €		
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Náklady pred zdanením	3 658	4 465	5 131
Výkony pred zdanením	3 534	3 520	4 267
Hospod. výsledok pred zdanením	-124	-945	-864
Hospod. výsledok po zdanení	-125	-945	-864
Pridaná hodnota	2 562	2 399	2 370

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k:

- zvýšeniu výkonov o 747 tis. €
- zvýšeniu nákladov o 666 tis. €
- zníženiu hosp. výsledku pred zdanením o 81 tis. €
- zníženiu hosp. výsledku po zdanení o 81 tis. €
- zníženiu pridanej hodnoty o 29 tis. €

Prevádzku ústavu sme v roku 2022 opätovne spustili dňom 11.1.2022, po ukončení rekonštrukčných a sanitárnych prác vykonaných počas vianočno-novoročnej výluky. S výnimkou 2.poschodia bloku A sme pacientmi obsadili detské oddelenia A1 a A3, oddelenia pre dospelých pacientov na bloku B – B1 a B2 a prízemie bloku A. Prevádzka ústavu pokračovala za prísnych protipandemických opatrení. Od februára sa začalo s poskytovaním ambulantnej kúpeľnej starostlivosti. Na oddelenie A2 začali nastupovať pacienti a ich doprovody v apríli 2022. Tradične, ako aj v minulých rokoch, sme počas leta pretransformovali časť školských tried na ubytovacie priestory pre stredoškolskú mládež, ktorá má záujem o absolvovanie kúpeľných pobytov počas letných prázdnin.

Po ukončení letnej sezóny, začiatkom jesene sa sporadicky, tak ako v celej spoločnosti, objavovali prípady koronavírusu i u pacientov ústavu, či u zamestnancov. Operatívne sa pristupovalo k sprísneniu protipandemických opatrení. Prevádzka ústavu bola v roku 2022 ukončená 23.12. odchodom posledných pacientov.

Aj na začiatku roka 2022 sa koronakríza podpísala na číslach obsadenosti ústavu, nakoľko mnoho pacientov neakceptovalo termíny nástupov počas daného obdobia a žiadalo ich posunúť na jarné, či letné obdobie (skúsenosti z minulých období, kedy sa počas leta pandemická situácia ukludnila). Avšak aj počas pobytov pacientov dochádzalo často k ich skráteniu, alebo prerušeniu z dôvodu vzniku ochorenia.

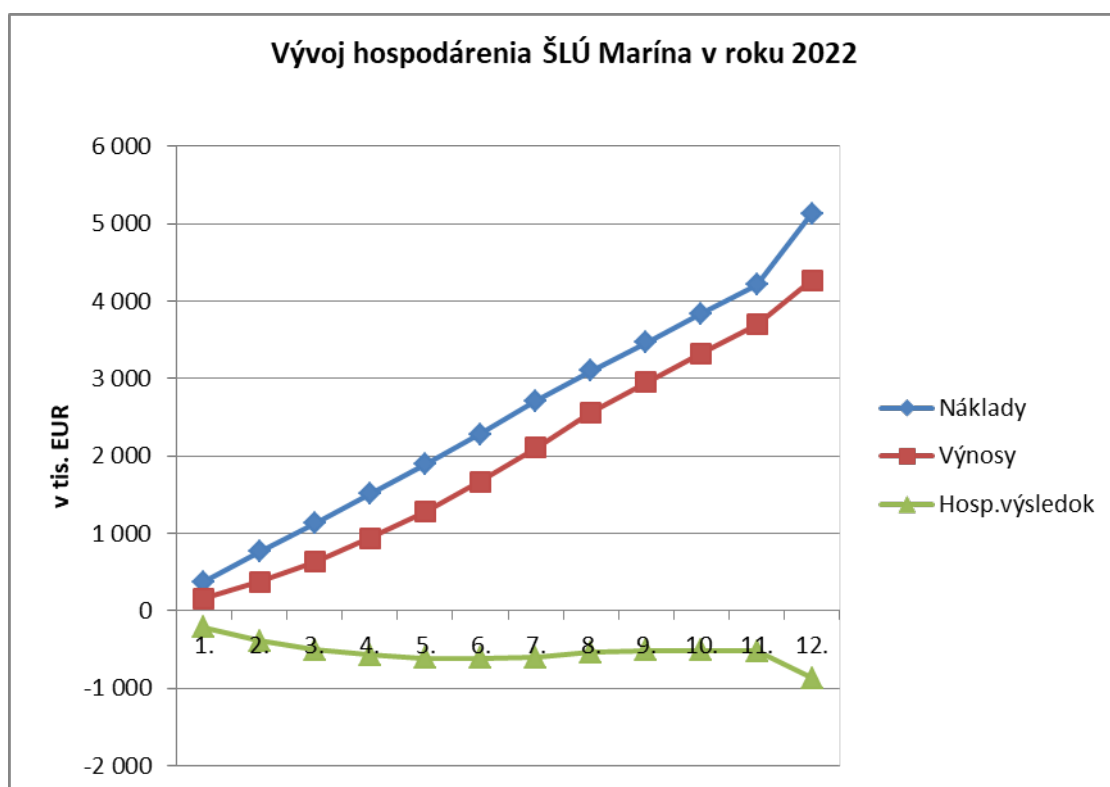
Prehľad vývoja nákladov a výnosov podľa mesiacov v roku 2022 (v tis. €)

	náklady	výnosy	hosp. výsledok
I.	375	161	- 214
II.	389	215	- 174
III.	369	257	- 112
IV.	375	308	- 67
V.	383	341	- 42
VI.	389	391	+ 2
VII.	435	438	+ 3
VIII.	384	451	+ 67
IX.	364	388	+ 24
X.	379	380	+ 1
XI.	374	369	- 5
XII.	915	568	- 347
Celkom	5 131	4 267	- 864

Prehľad vývoja nákladov a výnosov narastajúcim spôsobom v r. 2022 (v tis. €)

Mesiac	Náklady	Výnosy	Zisk / Strata
1.	375	161	- 214
2.	764	376	- 388
3.	1 133	633	- 500
4.	1 508	941	- 567
5.	1 891	1 282	- 609
6.	2 280	1 673	- 607
7.	2 715	2 111	- 604
8.	3 099	2 562	- 537
9.	3 463	2 950	- 513
10.	3 842	3 330	- 512
11.	4 216	3 699	- 517
12.	5 131	4 267	- 864

Nakoľko prevádzku ústavu po ukončení rekonštrukčných a sanitárnych prác, ktoré prebiehajú počas vianočno-novoročnej výluky, obnovujeme v druhej dekáde mesiaca januára, keď dochádza k pomernému napĺňaniu ubytovacej kapacity, avšak náklady na vykurovanie sú najvyššie, hospodárenie podniku je v počiatkových mesiacoch vždy stratové. Ani tento rok to nebolo inakšie, vysoké náklady na energie, od začiatku roka uplatňované zvýšené mzdové nároky a postupný nárast ostatných nákladových položiek z dôvodu inflačných tlakov sa podpísal na skutočnosti, že až od júna sa mesačné hospodárenie nachádzalo v kladných číslach. Avšak stratu naakumulovanú do mája 2022 sa nepodarilo vyrovnať, postupne sa jej výška do októbra znižovala, ale záver roka, najmä z dôvodu vysokých nákladov na energie bol opäťovne stratový.

Finančná analýza a výkonnosť štátneho podniku

Súčasťou hodnotenia výkonnosti podniku je finančná analýza, ktorá hodnotí základné ukazovatele likvidity, aktivity a rentability. Likvidita vyjadruje schopnosť štátneho podniku uhrádzať svoje záväzky v termínoch splatnosti. Pri nedostatku finančnej hotovosti nastupuje speňažovanie majetkových súčastí, v čo najkratšom možnom čase.

Ukazovatele likvidity uvedené v tabuľke vyjadrujú, že podnik je schopný záväzky uhrádzať plynule, nakoľko naša pohotová likvidita je 3,04 x vyššia ako naše záväzky. Bežná likvidita a celková likvidita dosahujú úroveň viac ako 3,3 - násobku krytia záväzkov.

Ukazovatele aktivity vyjadrujú rýchlosť obratu položiek aktív hodnotenej vo vzťahu k tržbám.

Ukazovatele rentability sú doplňujúce pri hodnotení tržieb, výnosov a nákladov k dosiahnutému hospodárskemu výsledku, resp. ako sa tieto zložky podieľajú na jeho tvorbe. Vzhľadom k dosiahnutej strate, aj v roku 2022 sa ukazovatele rentability nachádzajú v záporných číslach.

		Skutočnosť k 31.12.2022
Ukazovatele likvidity		
	Pohotová likvidita	3,04
	Bežná likvidita	3,33
	Celková likvidita	3,36
Ukazovatele aktivity		
	Doba obratu pohľadávok /deň/	14,89
	Doba obratu zásob /v dňoch/	1,71
	Obrat celkových aktív	0,93
Ukazovatele rentability		
	Rentabilita tržieb	-0,2235
	Rentabilita výnosov	-0,2025
	Rentabilita nákladov	-0,1684
Podielové ukazovatele		
	Podiel celk. nákladov na 1,- € výnosov	1,2024

Analýza vzťahov medzi finančnými ukazovateľmi

$$\text{ROA (Return on Assets)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové aktíva}} = \frac{- 863\,999}{4\,160\,750} = - 0,2076$$

Návratnosť a zhodnotenie kapitálu	r. 2011 = 0,0581
	r. 2012 = 0,0588
	r. 2013 = 0,0522
	r. 2014 = 0,0506
	r. 2015 = 0,0507
	r. 2016 = 0,0474
	r. 2017 = 0,0357
	r. 2018 = 0,0277
	r. 2019 = 0,0094
	r. 2020 = - 0,0248
	r. 2021 = - 0,1962
	r. 2022 = - 0,2076

D) VPLYV ČINNOSTI PODNIKU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Nakoľko si vedenie podniku uvedomuje závažnosť klimatických zmien a význam ochrany životného prostredia, snaží sa realizovať všetky činnosti ústavu tak, aby nedochádzalo k znečisťovaniu životného prostredia.

Na úseku životného prostredia tradične dodržiavame platnú legislatívu a rozhodnutia v danej oblasti, ktoré sú vydávané štátnemu podniku príslušnými orgánmi.

Okresný úrad Zvolen, Odbor starostlivosti o životné prostredie svojim Rozhodnutím stanovuje koncentračné a bilančné hodnoty ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných vodách, ktoré pri vypúšťaní odpadových vôd z bazénov dodržiavame.

Pri nakladaní s odpadmi postupujeme podľa zákona o odpadoch. Na základe zmluvných vzťahov znižujeme množstvo komunálneho odpadu, a to jeho triedením a separovaním. Podnik má uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou MariusPedersen, a.s. na odvoz komunálneho odpadu, ale aj separovaných odpadov - obalov z plastov, papiera, zo skla a kompozitných obalov. Zmluvne je ošetrovaný odvoz kuchynského odpadu. Vyraďené elektrické zariadenia sú dodané na zhodnotenie druhotných surovín.

Štátny podnik, ako prevádzkovateľ zdrojov znečistenia ovzdušia (vlastníctvo plynovej kotolne) v zmysle platných predpisov každoročne nahlasuje množstvo znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia. Poplatková povinnosť, vzhľadom na štruktúru a objem vypustených látok, štátnemu podniku nevznikla.

Náklady, ktoré sú spojené s vplyvom činnosti štátneho podniku na životné prostredie sú účtované ako na účtoch 518 (napr. 518 024 náklady na odvoz odpadu, na zneškodnenie odpadu), tak aj na účtoch 538 (napr. 538 008 poplatkov za znečistenie povrchových vôd).

E) OSTATNÉ INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA ČINNOSTI PODNIKU

Štátny podnik v roku 2022 nevynaložil náklady v oblasti výskumu a vývoja, nemá organizačnú zložku v zahraničí a nenadobudol vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely.

Informácie o udalostiach osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine vedenie podniku vykonalo analýzu možných účinkov a následkov na ústav a dospelo k názoru, že v súčasnosti nemajú významné nepriaznivé dopady na podnik (okrem rastúcich cien vstupov, najmä pohonných hmôt, energií, materiálov, tovarov a služieb). Vedenie podniku nepredpokladá významné ohrozenie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v blízkej budúcnosti (t.j. počas nasledujúcich 12 mesiacov od dátumu zostavenia ÚZ).

F) PERSONÁLNY MANAŽMENT V ROKU 2022

Riadenie zamestnancov ústavu sa chápe ako činnosť, ktorej pozornosť sa sústreďuje na zamestnancov ústavu, teda na ľudské zdroje – obsadzovanie pracovných miest, formovanie pracovných vzťahov a vytváranie pracovných podmienok v súlade s personálnou stratégiou.

❖ **Personálna stratégia**

Je zosúladená so strategickými cieľmi ústavu. Má dlhodobé a konkrétne ciele týkajúce sa potreby zamestnancov a ich rozvoj.

❖ **Personálny plán**

Určuje počet, štruktúru zamestnancov – kvalifikácie, vymedzuje pracovný čas, spôsob obsadzovania miest a priestorové rozmiestnenie zamestnancov (podľa oddelení). V roku 2022 sa v ŠLÚ Marína neplánovalo navýšenie počtu pracovných miest, keďže sme nerozširovali prevádzku.

❖ **Analýza práce**

Slúži k vymedzeniu pracovných miest a funkcií, spracovaniu opisov práce a k špecifickým požiadavkám na zamestnancov. Každý zamestnanec má určené pracovné úlohy, ktoré sú rozpísané v pracovných náplniach. Pri nástupe do zamestnania každý zamestnanec podpisuje pracovnú náplň. Dobré špecifikovanými pracovnými úlohami vedieme zamestnancov k úspešnému zvládnutiu pracovných povinností a k spokojnosti vedenia ústavu.

❖ **Získavanie, výber, rozmiestňovanie, kariéra a prepúšťanie zamestnancov**

ŠLÚ Marína získava nových zamestnancov na obsadenie voľných pracovných miest z internej evidencie uchádzačov o zamestnanie. V roku 2022 bolo prijatých do zamestnania 33 zamestnancov, z toho 2, ktorí ukončili štúdium, ostatní boli nezamestnaní alebo skončili pracovný pomer u iných zamestnávateľov. V prípade voľného pracovného miesta sa vykonáva výberové konanie. Počet zamestnancov sa prísne monitoruje len na zaistenie služieb pre pacientov.

Preradenie zamestnancov na vyššie, resp. nižšie pracovné pozície je v súlade so Zákonníkom práce a Kolektívnou zmluvou.

Zamestnanci ŠLÚ Marína skončili pracovný pomer v roku 2022 z týchto dôvodov:

- dohodou,
- skončením v skúšobnej dobe,
- pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú,
- odchodom do starobného dôchodku (vyplácané odchodné)

❖ **Vzdelávanie zamestnancov, rozvoj kvalifikácie**

Zamestnanci ŠLÚ Marína majú vytvorené podmienky na celoživotné vzdelávanie, podľa vopred stanoveného a odsúhlaseného plánu si zvyšujú kvalifikáciu (hlavne lekári, fyzioterapeuti, sestry) a to prostredníctvom odborných seminárov, konferencií, prednášok a školení. Niektorí zamestnanci si zvyšujú vzdelanie prostredníctvom atestácií, alebo štúdiom na vysokých školách. Školení sa zúčastňujú aj zamestnanci na doplnenie vedomostí o meniacich sa alebo nových zákonov.

❖ **Motivácia a stimulácia zamestnancov**

Jedným z najvýznamnejších motivujúcich faktorov je odmena, jednak vo forme miezd, ale aj v rozmanitých výhodách a službách poskytovaných zamestnancom. Naši zamestnanci tak môžu využiť nefinančné benefity: bazény a iné liečebné procedúry alebo konzultácie s lekármi, keďže sme liečebný ústav. Osobitnú úlohu tvoria tzv. vnútorné odmeny súvisiace so spokojnosťou zamestnanca s vykonanou prácou, jeho seberealizáciou a spoločenským postavením.

❖ **Odmeňovanie zamestnancov**

Systémom odmeňovania rozumieme hlavne peňažné odmeňovanie vo forme miezd, odmien, prémie, príplatkov na stravovanie, ošatenie atď.

Okrem základnej mzdy sú zamestnanci odmeňovaní:

- 13. a 14. plat pri kladnom hospodárskom výsledku a plnení ukazovateľov prémieho poriadku
- doplnkové dôchodkové sporenie (3. pilier) s príspevkom zamestnávateľa vo výške 5% hrubej mzdy
- ústavné stravovanie zamestnancov → š.p. hradí 55 % + príspevok zo sociálneho fondu
- 1x za ½ rok príspevok na cestovné náhrady (SF) podmienené trvalým bydliskom mimo Kováčovej
- 1x za ¼ rok príspevok na ošatenie → zamestnanci prijímacej kancelárie, recepcie, THP
- štvrťročné prémie → vedúci zamestnanci
- príplatky za nočné smeny, soboty nedele, sviatky.

❖ **Pracovné vzťahy**

V ŠLÚ Marína pracovné vzťahy hodnotíme ako veľmi podstatné a snažíme sa ich zlepšovať. Vedenie ústavu a vedúci zamestnanci motivujú svojich podriadených k tomu, aby si navzájom pomáhali a tým sa snažili zlepšovať pracovné vzťahy. Komunikácia je veľmi dôležitá, a to nielen z pohľadu práce, ale aj z pohľadu kvality pracovného života a vzťahu k pacientom.

❖ **Pracovné podmienky**

Predstavujú komplex podmienok, ktoré pôsobia na človeka v pracovnom procese a vplývajú na efektívny priebeh zamestnania. K pracovným podmienkam patrí hlavne pracovný rozvrh, ktorý predstavujú dĺžku a štruktúru pracovného času a účelné striedanie práce a oddychu v rámci zmeny, pracovného týždňa a roka.

Pracovný čas zamestnancom ŠLÚ Marína je stanovený na 37,5 hod. týždenne a pričom sa rozlišuje:

1. jednozmenná prevádzka - od 07.00 hod.–15.00 hod. (7,5 hod.) – lekári a ostatní VŠ, sestry, zdravotnícki asistenti, fyzioterapeuti, maséri, sanitári na balneoprevádzke, údržbári, kuchyňa, THP
2. dvojzmenná prevádzka (11,25 hod. zmeny - rozpisy) - sestry, sanitárky, recepcia, kuchyňa
3. trojzmenná prevádzka (7,5 hod. zmeny) - sestry.

K pracovným podmienkam patrí aj bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, kde sa vylučuje pôsobenie nebezpečných a škodlivých faktorov na zamestnancov.

Všetky predpisy týkajúce sa odmeňovania našich zamestnancov a pracovných podmienok sú bližšie uvedené v Kolektívnej zmluve a sú v súlade so Zákoníkom práce.

❖ **Personálny a informačný systém**

Každý zamestnanec ŠLÚ Marína je evidovaný v osobnom spise na oddelení personalistiky a spracovanie mzdovej a personálnej agendy je zabezpečované informačným softwarom Helios iNuvio.

Spracúvanie a ochrana osobných údajov zamestnancov je v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a rady EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe

takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) a Zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o ochrane osobných údajov“).

ŠLÚ Marína má vypracovanú bezpečnostnú dokumentáciu k spracúvaniu a ochrane osobných údajov.

Každý zamestnanec pri nástupe do pracovného pomeru podpisuje:

- Informovanie o spracúvaní osobných údajov dotknutej osoby – zamestnanec
- Záznam o poučení oprávnenej osoby podľa pracovného zaradenia.

Vyhodnotenie základných ukazovateľov:

a) zamestnanci – priemerný evidenčný stav prepočítaný r.2022

	r. 2021	r. 2022	Rozdiel
Lekári	5,53	5,56	+ 0,03
Sestry	24,33	22,31	- 2,02
Fyzioterapeuti	25,12	23,72	- 1,40
Asistenti spolu	33,05	34,70	+ 1,65
z toho asist. vyk. čin. sanitára	20,61	21,16	+ 0,55
Iní zdrav. zamestnanci	1,50	1,32	- 0,18
THP	13,00	14,42	+ 1,42
z toho THP VŠ	2,00	2,00	-
Prevádzkoví zamestnanci	42,98	41,05	- 1,93
C E L K O M	145,51	143,08	- 2,43

Stav zamestnancov sme nemenili, rozdiely súvisia so zmluvami na dobu určitú a sezónnymi výkyvmi v potrebe pracovných síl (spravidla na letné obdobie).

Prehľad o pohybe zamestnancov uvádzame podľa spracovaného štatistického výkazu M (MZ SR) 2-04 modul 6 sme vykázali za roky:

	2021	2022
• prijatých zamestnancov	22	33
z toho:		
• na dobu určitú	13	12
• na dobu neurčitú	5	10
• návrat z materskej dovolenky	1	3
• presun do inej kategórie	1	6
• nástupom zo škôl	2	2
• prepustených zamestnancov	20	41
z toho:		
• po skončení doby určitej	4	15
• po vzájomnej dohode	10	8
• odchody do dôchodku	2	7
• iné /na mat. dovolenky/	3	2
• z dôvodu úmrtia	-	2
• presun do inej kategórie	1	6
• skončenie pracovného pomeru (zo zdravotných dôvodov)	-	1

b) mzdy

	2019	2020	2021	2022
Priemerná hrubá mesačná mzda	1 189,11	1 104,55	1 166,08	1 187,24
Nárast priem. mzdy v %	10,86	- 7,11	+ 5,57	+ 1,81
Nadčasové hodiny za rok	1 416	747	428	944
Podiel základných platov na mzdových nákladoch v %	65,76	71,12	75,25	78,55

Skutočne vyplatené mzdy zamestnancom z toho:	1	€	100 %
		2 038 442	
Základné platy		1 601 272	78,55
Mzda za nadčasy		11 156	0,55
Príplatky za sviatky		21 256	1,04
Osobitná prémie		6 372	0,31
Príplatky za nočnú prácu		14 715	0,72
Príplatky za soboty a nedele		68 860	3,38
Odmeny jubilantom		2 324	0,12
Prémie, odmeny		43 828	2,15
Odmeny za pracovnú pohotovosť		34 268	1,68
Náhrady mzdy (dovolenky, platené pr. voľno)		234 391	11,50
OON	2	16 920	

		€
Mzdové náklady (1+2)		2 055 362
Odmeny členov DR	3	41 760
Fond odmien	4	-
Celkom vyplatené v r. 2022 (1 až 4)		2 097 122
Zákonné zdravotné a sociálne poistenie		739 876
Doplňkové dôchodkové poistenie		72 764
Zákonné sociálne náklady – SF (náhrady PN, odstupné, odchodné, preventívne prehliadky, OBP)		88 559
Zákonné sociálne náklady – príspevky na rekreáciu		7 282
Ročná cena práce zamestnancov		2 851 082
Celkové mzdové náklady		2 456 882

Mesačná cena práce všetkých zamestnancov	237 590,-	€
Ø mesačná cena práce 1 zamestnanca	1 661,-	€
Čisté mzdy zamestnancov za rok	1 920 320,-	€
Ø mesačná čistá mzda zamestnanca	1 118,-	€

Vzdelávanie zamestnancov

Vzdelávanie zamestnancov za rok 2022 sa realizovalo podľa dlhodobého plánu vzdelávania:

<i>Lekárske semináre:</i>	počet 11 účasť 46
<i>Semináre fyzioterapeutov:</i>	počet 10 účasť 185
<i>Semináre sestier, sanitárov:</i>	počet 10 účasť 170

Interné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zabezpečuje zamestnávateľ, uskutočňuje sa formou odborných ústavných seminárov, ktoré pripravuje na daný školský rok spolu s lekármi vedúca sestra a vedúci rehabilitačný pracovník.

Lekári odprednášali na svojich ústavných seminároch prednášky s témami: Magnetolith, Laserová terapia MLS, Špecifiká manažmentu kraniocerebrálneho poranenia u detí a indikácia dekompresívnej kraniektómie, Kritický pohľad imunológa, Kryoterapia, Nariadenie GDPR v praxi – povinnosti zamestnancov a vedúcich zamestnancov, Biodermálne nite, Masáž Shiatsu, Pharco – inovatívne produkty pre zdravie, Hyperbarická komora, Moxovanie.

Fyzioterapeuti na ústavných seminároch absolvovali nasledovné prednášky: Liečebné procedúry a ich interakcie, Magnetolith, indikácie a kontraindikácie, Skolióza a využitie prvkov jogy, Bazálna stimulácia, Hĺbková bunková terapia ladičkou, Shiatsu, Kryoterapia, spôsoby aplikácie využitia zrkadlovej terapie pri NCMP, Návzik stoja a chôdze v odľahčení, WalkAide – kazuistika pacienta.

Sestry absolvovali semináre, na ktorých boli odprednášané nasledovné témy: Svalová dystrofia-OŠE starostlivosť, Riziká pri poskytovaní OŠE starostlivosti, Chronické ochorenia v psychosociálnom kontexte, Riziko vzniku dekubitov-OŠE starostlivosť, Etika v liečbe a ošetrovaní seniorov, Diétny systém v ŠLÚ Marína, Chirurgická liečba epilepsie u detí, Vývin dieťaťa v predškolskom veku-školská zrelosť, Umývanie rúk-ochrana zdravia, COVID-19, OŠE Starostlivosť o pacienta so stómiou, Dezinfekcia, dezinfekčné prostriedky-aplikácia, Praderov-Williho syndróm-OŠE starostlivosť, Dextrometorfan v rukách adolescenta, Varovné príznaky (čarovné zastávky), Elektroliečba a jej využitie v RHB, Nové procedúry v ŠLÚ Marína, Stres v práci sestry, Skúsenosti s využitím funkčnej elektrostimulácie v ŠLÚ, Hĺbková bunková terapia, Inkontinencia, Bazálna stimulácia, Epilepsia-inovatívna liečba, Tranzientná globálna amnézia.

Vedúca sestra v rámci ŠLÚ Marína vedie a odosiela dokumentáciu o internom vzdelávaní na príslušné regionálne centrum hodnotenia sústavného vzdelávania sestier a pôrodných asistentiek do Banskej Bystrice.

Zvyšovanie kvalifikácie:

- zdravotnícki asistenti p. Štellmach a p. Rojíková študujú na SZU v B. Bystrici na katedre ošetrovateľstva – bakalársky stupeň,
- sanitárka p. Kolibská študuje na SZŠ Zvolen odbor zdravotnícky asistent,
- sanitárky p. Kuzmová a Kyseľová študujú na SZŠ Zvolen odbor sanitár,
- fyzioterapeutka Bc. Glézlová študuje na Trenčianskej univerzite A.Dubčeka, Fakulte zdravotníctva, odbor: fyzioterapia – magisterský stupeň,

- sanitárka v balneoprevádzke p. Bartová, študuje 4.ročník na Univerzite sv.Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulte zdravotníckych vied, odbor: fyzioterapia
- fyzioterapeutka Bc. Riečanová ukončila štúdium na SZU v Bratislave, Fakulte ošetrovateľstva a zdravotných štúdií špecializáciu Fyzioterapia vybraných ochorení pohybového systému,
- fyzioterapeutky Mgr. Lojková a Mgr. Gurín Gabľasová študujú na UPJŠ LF Košice – špecializáciu Fyzioterapia porúch CNS,
- fyzioterapeuti p. Fáberová, Bc.Sprušanský si na SZU v Bratislave na Fakulte ošetrovateľstva a zdravotníckych štúdií zvyšujú kvalifikáciu štúdiom: Kurz certifikačnej prípravy v certifikovanej pracovnej činnosti reflexná terapia podľa Vojtu

Externé vzdelávacie akcie organizované odbornými organizáciami:

- školenie v spoločnosti JMS Zvolen: „Noris-časovanie procedúr“: sestry Mgr. Badová, Kavčiaková, Mgr. Krnáčová, Čechová, Benduliaková, Bc. Gálová, vedúci fyzioterapeut Mgr. Kanda, lekárska námestníčka MUDr. Recabarrenová, administratívna pracovníčka Mgr. Nemetová,
- MUDr. Sikorská sa zúčastnila v Bratislave seminára Aplikácia vstrebatelných biodermálnych nití v liečbe pohybového aparátu,
- vedúca sestra Mgr. Spodniaková, staničná sestra Mgr. Krnáčová a MUDr. Recabarrenová sa v Bratislave zúčastnili XLI. Červeňanského dní,
- školenie všetkých zamestnancov ŠLÚ Marína spoločnosťou SOMI System: Zákon o ochrane osobných údajov,
- fyzioterapeutky Mgr. Lojková a Mgr. Gurín Gabľasová sa v Košiciach zúčastnili špecializačného kurzu: Fyzioterapia porúch CNS,
- fyzioterapeuti Mgr.Petríková Dittrichová, Bc.Sprušanský, p.Fáberová sa zúčastnili v Bratislave špecializačného kurzu certifikačnej prípravy – Reflexná terapia podľa Vojtu,
- MUDr. Recabarrenová, Bc. Miľanová sa v Bratislave aktívne zúčastnili XXX.jubilejného zjazdu SS FBLR,
- Bc. Miľanová sa aktívne zúčastnila Dunajskostredského dňa ošetrovateľstva,
- fyzioterapeutky Mgr. Lojková a Mgr. Gurín Gabľasová sa v Košiciach zúčastnili špecializačného kurzu: Fyzioterapia porúch CNS,
- fyzioterapeuti Bc. Sprušanský a p.Fáberová sa zúčastnili v Bratislave špecializačného kurzu certifikačnej prípravy – Reflexná terapia podľa Vojtu,
- fyzioterapeutka p.Fáberová sa zúčastnila v Bratislave špecializačného kurzu certifikačnej prípravy – Reflexná terapia podľa Vojtu,
- fyzioterapeuti Bc. Sprušanský a p.Fáberová sa zúčastnili v Bratislave špecializačného kurzu certifikačnej prípravy – Reflexná terapia podľa Vojtu,
- lekári sa zúčastňujú 1 x mesačne lekárskeho seminárov organizovaných Slovenskou lekárskou spoločnosťou v Nemocnici Zvolen a.s.
- individuálne vzdelávanie lekárov – štúdiom odborných časopisov a literatúry
- členky Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek sa individuálne taktiež zúčastňujú seminárov organizovaných SKSaPA vo Zvolene,

Nezanedbávame ani vzdelávanie ostatných kategórií. Administratívni zamestnanci sa podľa aktuálnych zmien legislatívy zúčastnili v roku 2022 odborných ekonomických školení:

- INISOFT B.Bystrica: Školenie o odpadoch
- webinár Grantexpert Bratislava: Nová jednotná príručka k VO
- webinár Akadémia Plus Zvolen: Nový daňový bonus

- Elektronická platforma v zákazke s nízkou hodnotou
- webinár Asseco Bratislava: Školenie pre mzdové účtovníčky
- INISOFT B.Bystrica: Prax v odpadovom hospodárstve pre zdravotnícke zariadenia,
- webinár Akadémia Plus Zvolen: Mzdová účtáreň
- zvaračské skúšky
- školenie vodičov
- školenie na obsluhu kotlov

G) INVESTIČNÁ ČINNOSŤ

Investičnú činnosť realizoval štátny podnik v roku 2022 v intenciách schválenej koncepcie rozvoja.

Realizované investičné akcie majú za cieľ zvýšiť konkurencieschopnosť podniku na poli poskytovateľov kúpeľnej starostlivosti a to ponúkaním – nových procedúr či tradičných procedúr s novým technickým vybavením, poskytovaním kúpeľnej liečby v kvalitnejšom prostredí – v rehabilitačnej časti, ako aj v ubytovacej časti. Nakoľko sa vedenie ústavu rozhodlo uchádzať sa o finančné zdroje z Plánu obnovy, bolo nevyhnutné pripraviť dokumentáciu potrebnú pre spracovanie podkladov pre takéto čerpanie. Z bezpečnostných dôvodov (ochrana majetku štátneho podniku a bezpečnosti pacientov) došlo k rozšíreniu kamerového systému. Riešené bolo i zvýšenie kybernetickej bezpečnosti. Z dôvodu zníženia prácnosti bol zakúpený nový elektronický objednávací systém pre zamestnanecké stravovanie.

V hodnotenom roku bol zaobstaraný a zaradený do užívania nasledovný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok:

• Hyperbarická kyslíková komora Oxylife C3	215 700,00 €
• Zateplenie obvodových stien bazéna B3	44 098,94 €
• Kneippov kúpeľ	42 023,00 €
• Aktualizácia projektovej dokumentácie budov ŠLÚ Marína	25 800,00 €
• Liečebný systém Therasuite	18 475,20 €
• Vybudovanie distribučného systému pre TV príjem	13 843,00 €
• Vonkajšie hracie figúrky na detskom ihrisku	11 940,00 €
• Vektorizácia digitálneho zamerania priestorov ŠLÚ Marína	10 668,00 €
• Rekonštrukcia apartmánu 022	8 789,93 €
• Externé úložiská dát, poštový server, upgrade wifi siete	7 567,00 €
• 2 stropné zdviháky Human Care	6 606,00 €
• Doplnenie kamerového monitorovacieho systému	5 744,80 €
• Stravovací systém WEB APETIT	5 418,40 €
• Neurostimulátor WalkAide II	5 018,00 €
• Rozšírenie IS NORIS – časovanie procedúr	4 920,00 €
• Skriňové vybavenie telocviční	4 902,00 €
• Geodetické zameranie ŠLÚ Marína	4 650,00 €
• Magnetoterapeutický prístroj DIMAP V-4	3 360,00 €
• Saunové vyhrievané lehátko	3 083,00 €
• Rozšírenie IS NORIS o modul Web Appetit	2 820,00 €
• Morský aerosolový kúpeľ	2 016,00 €
• Doplnkové nástavce k rázovej vlne	1 800,00 €

Spolu:

449 243,27 €

Pre zakúpenie všetkého vyššie uvedeného dlhodobého hmotného aj nehmotného majetku boli použité vlastné zdroje, s výnimkou Liečebného systému Therasuite, kde na jeho nákup bol poskytnutý príspevok zo strany BBSK v plnej výške nákladov na obstaranie.

V roku 2022 sme ako dar dostali z Nadácie Veolia Slovensko

- Liečebno-rehabilitačný prístroj Cryo 6 PHYSIO Medical 9 000,00 €

H) FINANČNÁ SITUÁCIA

Vedenie podniku prísne kontroluje finančnú situáciu ústavu. Dlhodobopostupuje tak, aby bol štátny podnik schopný v termínoch splatnosti uhrádzať všetky svoje záväzky – voči štátu, obchodným partnerom, ako aj voči zamestnancom. Aj napriek negatívnym dopadom koronakrízy, energetickej krízy a rastúcej inflácii možno hodnotiť finančnú situáciu podniku v roku 2022 ako stabilnú.

K 31.12.2022 štátny podnik **neviduje žiadne záväzky po lehote splatnosti**. Zostatok na účte 321 - Dodávatelia k ultimu roka 2022 činil 95 985,55 €. Všetky položky boli uhradené v lehotách splatnosti do 7.2.2023.

Pohľadávky podniku k 31.12.2022 na účte 311 – Odberatelia boli evidované vo výške 157 262,98 €. Jedná sa o pohľadávky voči našim hlavným odberateľom – zdravotným poisťovniam, zostatok pohľadávky voči p. Vránovej, ktorá absolvovala pobyt v našom zariadení ako sprievodca.

Podrobné členenie pohľadávok je uvedené nižšie:

Všeobecná zdravotná poisťovňa	107 935,48 €
ZP Dôvera	32 480,50 €
ZP Union	16 583,00 €
p. Vránová	264,00 €
SPOLU	157 262,98 €

K úhradám všetkých pohľadávok, ktoré sme evidovali voči zdravotným poisťovniam došlo v termínoch splatnosti do 22.2.2023, okrem pohľadávky voči p. Vránovej, ktorá bola postúpená na vymáhanie exekútorovi.

Finančné prostriedky má podnik uložené na bankovom účte, ktorý je zriadený vo Všeobecnej úverovej banke a.s., pobočke Zvolen. Zostatok finančných prostriedkov vykázaný k 31.12.2022 činil 1 673 540,03 €, z čoho peniaze a ceniny v pokladni boli vo výške 3 601,01 € a zostatok účtu v banke predstavoval 1 669 939,02 €. Všetky tržby za pobyt pacientov a ich sprievodcov, ako aj za predaj procedúr prijaté v hotovosti sú denne odvádzané na bankový účet podniku. V podnikovej pokladni sú v hotovosti držané peniaze iba na zabezpečenie drobných nákupov.

Do konca roka 2022, resp. ani do termínu vypracovania tejto výročnej správy štátny podnik neobdržal odpoveď z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen na odvolanie, ktoré zaslalo vedenie podniku vo veci vrátenia čerpaného príspevku na udržanie zamestnanosti počas pandémie v rokoch 2020 a 2021 v celkovej výške 566 770,36 €. Povinnosť vrátenia uvedenej štátnej pomoci by priamo ohrozovala fungovanie ústavu.

N á v r h na vyrovnanie straty za rok 2022

Návrh na vyrovnanie straty za rok 2022 predkladáme v súlade s Vnútropodnikovými pravidlami na rozdelenie hospodárskeho výsledku, ktoré schválilo Ministerstvo zdravotníctva SR dňa 9. 2. 2006 v súlade s Nariadením vlády SR č. 175/1993 Z. z. o finančnom hospodárení štátnych podnikov.

Dosiahnutá strata za rok 2022 je 863 999,04 €

Navrhujeme celú dosiahnutú stratu v sume 863 999,04 € vyrovnať z nerozdeleného zisku minulých rokov.

Dozorná rada štátneho podniku dňa 29. marca 2023 prerokuje vyššie uvedený návrh na vyrovnanie dosiahnutej straty. Následne bude predložený na schválenie zakladateľovi štátneho podniku – Ministerstvu zdravotníctva SR.

Schválené vyrovnanie dosiahnutej straty bude zúčtované s nerozdeleným ziskom minulých rokov.

Predkladá:

Ing. Vladimír Sitarčík, MBA
riaditeľ štátneho podniku

V Kováčovej, 29. marca 2023

Zhodnotenie koncepcie rozvoja štátneho podniku na rok 2022

Koncepcia rozvoja štátneho podniku na rok 2022 bola v marci 2022 predložená Dozornej rade, ktorá ju dňa 30.3.2022 na svojom riadnom zasadnutí prejedнала a schválila plánované investície. Následne bola predstretá nášmu zakladateľovi - Ministerstvu zdravotníctva SR k schváleniu. Ministerstvo zdravotníctva predloženú koncepciu neschválilo z dôvodu jej rizikovosti v súvislosti s dôsledkami pandémie COVID – 19 a žiadalo ju prepracovať. Novú koncepciu rozvoja štátneho podniku na rok 2022 zohľadňujúcu odporúčania zriaďovateľa, Ministerstvo zdravotníctva následne dňa 1.7.2022 schválilo.

Pri vypracúvaní koncepcie rozvoja na rok 2022 vychádzalo vedenie podniku z predpokladov „znormelizovania“ epidemiologickej situácie v spojitosti s ochorením na COVID-19 a zrealizovania cien nakupovanej zdravotnej starostlivosti.

Očakávania uvedené v Koncepcii rozvoja podniku na rok 2022 sa naplnili nasledovne (údaje v tis. €):

	koncepcia	skutočnosť	rozdiel
výkony pred zdanením	4 534	4 267	- 267
náklady pred zdanením	4 533	5 131	+ 598
hospodársky výsledok pred zdanením	1	- 864	- 865
hospodársky výsledok po zdanením	1	- 864	- 865

I keď sa epidemiologická situácia v roku 2022 zlepšila, stále sme sa potýkali s nenastúpením pacientov na kúpeľnú liečbu z dôvodu ich akútneho ochorenia, s požiadavkami na presun termínov liečby na letné mesiace, čo vyplývalo zo strachu z novej nákazy v takomto zariadení počas zimných mesiacov, či núteného skracovania pobytov z dôvodu onemocnenia počas pobytu. Čoraz častejšie sa objavovali prípady odrieknutia nástupu na kúpeľnú liečbu z finančných dôvodov, najmä u detských pacientov s doprovodmi, či staršej generácie v dôchodkovom veku. Z uvedených dôvodov sa nenaplnili očakávania týkajúce sa obsadenosti ústavu.

Zdravotné poisťovne počas roka nepristúpili k takej úprave ceny ošetrovacieho dňa kúpeľného či nemocničného pacienta, ktorá by zaručovala vykrytie zákonného nárastu mzdových nákladov zdravotníckeho personálu, o kompenzovaní zvýšených materiálových nákladov za poskytovanie zdravotnej starostlivosti ani nehovoriac.

Súčasťou výkonov podniku sú aj dotácia zo strany Ministerstva zdravotníctva SR na zabezpečenie „stabilizačného príspevku“ v sume 352,5 tis. € a dotácia od Ministerstva hospodárstva SR na kompenzáciu drahých energií v sume 13,5 tis. €. Vyplatenie „stabilizačného príspevku“ zdravotníckym pracovníkom navýšilo celkové náklady ústavu o priznaných 352,5 tis. €.

V nákladovej časti koncepcie, v čase jej tvorby, na základe vtedy známych predikcií vývoja cien, vedenie ústavu predpokladalo určité cenové nárasty pri materiáli, energiách alebo nakupovaných službách. Bezprecedentná miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien, ktorá podľa Štatistického úradu SR dosiahla

v roku 2022 úroveň 12,8 %, zvyšovanie cien potravín, kde nárast dosahoval pri mnohých komoditách aj viac ako 30 %, náklady na energie, ktoré boli medziročne vyššie o 484 tis. € - to všetko prispelo k prekročeniu predpokladaných nákladov na činnosť podniku za rok 2022.

Len podotýkame, že štátna pomoc pri drahých energiách, ktorá mala pomôcť podnikateľským subjektom znížiť dopad ich nárastu, keďže sa uplatňovala za mesiace august a september 2022 (kde spotreba zemného plynu a elektrickej energie je z ročného pohľadu najnižšia) so zastropovanými cenami 99 €/MWh pri zemnom plyne a 199 €/MWh pri elektrickej energii, znamenala v našom prípade dotáciu vo výške 13 488,87 € pri celkovom navýšení nákladov na energie o 483 636,35 €.

Nakoľko si vedenie ústavu uvedomuje nutnosť investovania do majetku podniku, ak chce uspieť v konkurenčnom prostredí kúpeľných zariadení, ktoré sa z dôvodu nižšieho počtu zahraničných klientov vrhli na tuzemského pacienta, ktorým si v predpandemickom období vykrývali hluché mimosezónne obdobia, realizovalo investičné akcie v intenciách schválenej koncepcie rozvoja.

I napriek tomu, že na fungovanie štátneho podniku v roku 2022 priamo pôsobili dopady pandémie, energetickej krízy, bezprecedentnej inflácie v spojitosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine, len vďaka dostatočnému finančnému zázemiu, ktoré bolo vytvorené uvážlivým hospodárením ústavu v predchádzajúcich obdobiach, sa podarilo zabezpečiť nepretržité fungovanie podniku. A to pri zachovaní si vysokej odbornej úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ktoré je síce verbálne zo strany zdravotných poisťovní cenené a využívané pre umiestnenie najťažších stavov ich pacientov, avšak neadekvátne premietnuté do ceny za nakupovanú zdravotnú starostlivosť.

ČERPANIE SOCIÁLNEHO FONDU ZA ROK 2022

Tvorba:

Zostatok k 1.1.2022	5 680,93	€
Zákonný prídél za r. 2022	22 045,92	€

Spolu:	27 726,85	€
--------	-----------	---

Čerpanie:

➤ príspevky na stravu zamestnancov	11 337,80	€
➤ príspevky na dopravu do zamestnania	7 805,00	€
➤ príspevky na regeneráciu prac. síl	1 380,00	€
➤ posedenie na záver roka	3 700,00	€
➤ odmeny jubilantom	1 012,90	€

Čerpanie spolu:	25 235,70	€
-----------------	-----------	---

Zostatok SF k 31.12.2022	2 491,15	€
--------------------------	----------	---

Vypracoval: Belov Ľubomír